teekäija

jaanuar

KRISTLIK AJAKIRI AASTAST 1904

01.2020
hind 5€
teek.ee

Tiina Teppo – 30 aastat Rakkes rakkes

Lastetöö järjepidevuse õnnistus

Mis hirmutab kogudusi internetis?

Kui kaugele lähed sina evangeeliumi pärast?

KesKus toob Jumala rahva kokku

Kingi-muusikal ja kuidas Jõuluteekäija kaastööd sai

▲ Jõulu esimese püha hommik algas Ridala baptistikoguduses kolme noore inimese ristimisega ja järgneval jumalateenistusel said õnnistatud viis armast last. Parim kingitus kogudusele! Foto: Ene Kuusk

▲ Jõuluteekäija 2019 laste ristsõna lahendamine oli ülesanne kogu pühadeajaks, kuid auhinna võitmise nimel said Sirel ja Jasmin Selbak Rakkest sellega toredasti hakkama. Foto: Priidu Ellam

Laste õnnistamine koguduse jumalateenistusel

Joosep Tammo, Pärnu Immaanueli koguduse pastor

◀ „Kui armsad on sinu hooned, Issand Sebaot!“ (Ps 84:2). Ka Rakvere Karmeli koguduse uus hoone on ligitõmbav. Foto: Eneken Põdra

Piibel räägib umbes kuuesajal korral lastest. Harva on nad siiski kesksel kohal, kuid samas pole nad ka ebaolulised. Vastupidi: Jeesus näitas oma eeskujuga, kuidas meiegi peaksime lastesse suhtuma. Jeesus on laste sõber ja seob nendega taevariigi tõotuse. Loeme sündmusest, kus vanemad tõid Jeesuse juurde lapsi, et ta neid õnnistaks. Kui aga jüngrid olid sellele soovile vastu, said nad Jeesuse käest selle pärast noomida. „Aga Jeesus sai seda nähes pahaseks ja ta ütles neile: „Laske lapsed minu juurde tulla, ärge keelake neid, sest selliste päralt on Jumala riik! Tõesti, ma ütlen teile, kes iganes Jumala riiki vastu ei võta nagu laps, ei saa sinna.“ Ja ta kaisutas neid ja õnnistas neid, pannes käed nende peale“ (Mk 10:14–16).

Miski ei kõnele selle vastu, et algkristlikes kogudustes lapsi Jeesuse eeskujul õnnistati. Alul toimus see ilmselt kodus ja hiljem jumalateenistusel. Keskaja lõpul on tuntud laste õnnistamise praktika nii sünnijärgselt kui ka haiguste puhul. Üks selline õnnistuspalve kõlab nii: „Issand Jeesus Kristus, sa oled taevast inimeste juurde tulnud, et meile oma armastust näidata. Me palume sind, kingi neile lastele, kes su juurde on toodud, oma armastus. Kaitse neid ihu ja hinge poolest.“

Meie jumalateenistustel alustab kogudusevanem vastavat talitust Pühakirja mõttega. Laps on tavaliselt ema või kasvataja süles. Seejärel asetab õnnistaja käed lapsele ja palvetab: „Püha Jumal ja inimese Looja. Jeesuse Kristuse nimel toome sinu ette selle poeglapse NN.“ Palve lõppeb Meie Isa palvega ja õnnistamissõnadega (4Ms 6:24–26). Kui õnnistamine toimub kodus, võib sellele järgneda ühine palve.

Loomulik on, et vanemad oma lapsi õnnistavad õhtul enne voodi minekut, kooli mineku eel ja elu suurematel sündmustel.

Vaata lähemalt: Vaimulikud talitused. Eesti EKB Koguduste Liit, Tallinn 1998/2008, lk 29–30. ■

6–9 Uued ruumid on toonud meile inimesi juurde. Need annavad võimaluse tulla koos lastega, sest nüüd on meil ka lastenurk olemas. Enam ei pea jääma koju sellepärast, et pole lapsi kuhugi panna. Väga suur osa kogudusest on teisel pool neid aknaid, väljaspool. Ma olen saanud mitu korda kinnitust, et luua siia keskkond, kuhu kõik saavad tulla. Foto: Rakke kogudus

14–15 Advent ja jõulupühad on suure rõõmu kuulutamise eriline aeg. Jõululugu on elumuutvaks väljakutseks igale vanusele. Rakvere Karmeli koguduse poolt korraldatud jõuluseiklus viis osavõtjad otse Petlemma lauta. Foto: Andreas Preisfreund

21 Jõudes aruteludega Koskla hoone juurde oli õhus samuti mitmeid küsimusi – mis saab saali poolitavatest postidest? Mida teha „uberiku“ köögiga? Kuidas muuta ruumid hubaseks ja multifunktsionaalseks? Enamuse nendest küsimustest oleme suutnud koos Jumala ja inimeste abiga lahendada. Foto: Siim Nigulas

SISUKORD

- Esikaanel. Tiina Teppo on oma KUSi õpingutega lõpusirgel. Foto: Karin-Liis Tambaum
- Tagakaanel. Foto: Päivi Palts

2 Laste õnnistamine koguduse jumalateenistusel Joosep Tammo
4 Kristlastest psühholoogide ja psühhoterapeutide võrgustikuseminar Karita Kibuspuu
4 Leiud eestlaste piiblitundmises TK
5 Kasvame Jumala väes! Erki Tamm
6 Tiina Teppo – 30 aastat Rakkes rakkes Mari-Vivian Ellam
10 Astu koos Taavetiga Jumala lähedusse! Helari Puu
12 Mis hirmutab kogudusi internetis? Hele-Maria Kangro
14 Aastavahetus EKB Liidu kogudustes
16 Õnnistuspalve uueks aastaks Keldi palve
16 Väikesed rebased Lehte Jürimäe
16 Sinu sõber Teekäija e-kirjasaatja
17 Lastetöö järjepidevuse õnnistus Tiina Kriste
18 Kolmainu Jumalast Johannese evangeeliumis, I osa Peeter Roosimaa
20 EBFi noorsootöö konverents *Connect 2020* Sven-Joonatan Siibak
21 KesKus toob Jumala rahva kokku Einike Pilli, Henri Lehtsaar
22 *Kingi*-muusikal ja kuidas Jõuluteekäija kaastööd sai Ermo Jürma
23 Kui kaugele lähed sina evangeeliumi pärast? Peeter Tamm
24 *In memoriam* Voldemar Kaasik Joosep Tammo
24 *In memoriam* Aivar Raudver Kalju Põldroos
25 Miks tuleb palvetada ka valitsejate eest? Piibli ristsõna
25 Erki Tamm valib suhtluskanaleid TK
26 Mida sa näed? Rakvere näeb kogudusekoda kerkimas Gunnar Kotiesen
27 Teeme koos midagi jäävat Marko Torm
28 EKB Liidu koguduste aasta 2020

Kristlastest psühholoogide ja psühhoterapeutide esimene võrgustikuseminar

Karita Kibuspuu, Nõustamiskeskus Sõbralt Sõbrale psühholoog ja pereterapeut

◀ Soome kolleegide Pia Ruotsala ja Saara Kinnuneni nõuandeid kuulati täie tähelepanuga.

29. novembril eelmisel aastal toimus Tartus Kõrgema Usuteadusliku Seminari endises hoones kristlastest psühholoogide ja psühhoterapeutide võrgustikuseminar. Tegemist oli esmakordse sellelaadse üritusega Eestis. Ümarlaua eesmärgiks oli kutsuda kokku Eesti erinevates linnades või piirkondades tegutsevad kristlastest psühholoogid ja/või psühhoterapeudid (kutsutud olid ka vastavat väljaõpet alles läbivad spetsialistid), et saada omavahel tuttavamaks, jagada kogemusi, vahetada kontakte ning mõlgutada koostöömõtteid. Üritust korraldas Eesti Kirikute Nõukogu eluväärtuste ja eetika töörühm koostöös Sõbra Käe ja Sõbralt Sõbrale nõustamiskeskusega.

Lisaks kohalikele spetsialistidele olid ümarlaua külalisteks ja peakõnelejateks Soome Kristlike Psühhoterapeutide Ühingu juhatuse liige ja mitmete tuntud psühholoogiaalaste raamatute autor Saara Kinnunen, kes kõneles teemal „Kristlasest psühhoterapeudi väljakutsed ja võrgustumise jõud", ning EELK Perekeskuse juht Pia Ruotsala, kes jagas mõtteid teemal „Psühhoteraapia ja teoloogia integreeritus". Peale ühist lõunaosadust oli võimalik kuulata kohalike psühholoogide ettekandeid. Nõustamiskeskuse Sõbralt Sõbrale psühholoog ja pereterapeut Karita Kibuspuu jagas oma isiklikku kogemust teemal „Konfidentsiaalsus ja rollide segasus" ning religiooni- ja suhtlemispsühholoog Tõnu Lehtsaar jutustas oma erialasest teekonnast teemal „Õppejõud, konsultant ja koolitaja. Ühe kujunemise lugu". Kogu üritust modereeris Karmen Maikalu, Eesti Kirikute Nõukogu eluväärtuste ja eetika töörühma projektijuht, koolipsühholoog ja pereterapeut.

Võrgustikukohtumine möödus otsekui linnutiivul. Hüvasti jättes tõdesid mitmed osalejad, et päev oli olnud väga huvitav ja eriline ning loodetavasti sai ümarlauaga ühiselt tehtud ajalooline algus ühele väga olulisele traditsioonile. ■

▲ Kui enamasti on nõustaja laua ühel pool üksinda, siis ümarlauas oli kutsekaaslaste tugi mõlemal käel.

Leiud eestlaste piiblitundmises

Eesti Piibliselts andis 1997. aastal välja kirikutevahelise tõlketoimkonna ühistööna valminud uue, revideeritud tekstiga Piibli. Eesti Kirikute Nõukogu kiitis selle heaks ja soovitas kogudustes kasutusele võtta. Samas on ka eelnevatel väljaannetel oma loomulik koht ja EPSi kodulehel *piibel.net* ning mobiiliäpis on paralleelselt üleval ka Piibel 1968. Eesti teoloogilistes õppeasutustes ja trükistes on standardiks Piibel 1997.

Sellega on meie paljude eluajal sündinud eestlaste piiblitundmises üks suur muudatus! Vahetunud on Piibli kõige lühem salm. Nimelt, Luuka evangeeliumis 20:30 on kirjutatud: „Ja teine samuti" (P1968); **„...ja teine..." (P1997)**, mis on seega meie tänase Piibli kõige lühem salm.

Seda avastust tutvustas paar aastat tagasi üks pastor, kelle teismeline tütar luges Uut Testamenti ja tuli isalt küsima, et tema aritmeetika järgi on ju Lk 20:30 lühem (7 tähte) kui Jh 11:35 „Jeesus nuttis" (12 tähte). „Uut avastust" kinnitab ka Uue Testamendi kreekakeelne Nestle-Alandi 27. väljaanne, mille alusel rahvuskeelseid tõlkeid tehakse: και ο δευτερος (12 tähte) versus εδακρυσεν ο Ιησους (16 tähte). Olgem siis valmis lapsesuud kuulama!

Teekäija on kuulnud ka seisukohta, et kõige parem eestikeelne Piibel on 1739. aasta esmatrükk, kuna see on originaalile **lähemal**, tõepoolest ajaliselt 258 aastat (1997–1739=258).

TK

teekäija

teek.ee
01/2020 (314)
ISSN 1736-1605
Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu väljaanne

Peatoimetaja: Ermo Jürma
Tel 56220045
e-post: ermo@teek.ee

Toimetusrühm:
Märt Saar, Toivo Tänavsuu, Leho Paldre, Hele-Maria Kangro

Keeletoimetaja: Tiiu Palm

Toimetuse aadress:
Koskla 18, 10615 Tallinn
Tel 6700698

Trükk: AS Rebellis

Kujundaja: Päivi Palts

TELLIMINE
- Teekäija kodulehelt: teek.ee
- pangaülekandega: Eesti EKB Koguduste Liit, Swedbank EE732200001120064572 (selgitusse: oma nimi ja aadress, kuhu ajakirja tellitakse)
- EEKBKL kantselei: tel 6700698
- koguduste kaudu

Tellimishinnad:

2020 aasta (8 numbrit) 35 €
Ilmumiskuud: jaanuar, märts, aprill, juuni, august, september, oktoober, detsember (=Jõuluteekäija)

Poolaasta (4 numbrit) 20 €

Aastatellimus Skandinaavia, Euroopa 45 €

Aastatellimus Kanada, USA 60 €

Reklaamihinnad:

	1 lk	½ lk	¼ lk
4 värvi	64 €	42 €	25 €
2 värvi	38 €	22 €	13 €
1 värv	25 €	16 €	10 €

Võta Jumala väljakutse vastu ja sa hakkad igatsema Püha Vaimu ja tema väge rohkem kui kunagi varem!

KASVAME JUMALA VÄES!

■ Erki Tamm, EKB Liidu president

Nelipühapäeval täideti Püha Vaimuga Jeesusesse uskujad. Peetrus selgitab, et Jeesuse poolt ette kuulutatud Vaim sai „välja valatud“ (Ap 2:33). Nagu vesi savinõusse (2Kr 4:7) või vein nahklähkrisse (Mt 9:17). Pealtnägijad pidasid toimuvat pigem veini mõjuks (Ap 2:13). Kuid jüngrite käitumine ei muutunud ebaloomulikuks, vaid üleloomulikuks, sest nad olid saanud täis Jumala Vaimu (Ef 5:18).

Nüüd hakkasid jüngrid „rääkima“. Nad ei vaikinud enam kartlikult. Juhtus see, mida Jeesus oli öelnud: „Te saate väe Pühalt Vaimult, kes tuleb teie üle, ja te peate olema minu tunnistajad Jeruusalemmas ja kogu Juuda- ja Samaariamaal ning ilmamaa äärteni“ (Ap 1:8). Globaalne misjon oli alanud – inimesed kuulsid „Jumala suuri asju“ nende oma keeles (Ap 2:11). Püha Vaimu väe ilminguks on suhtlemise selgus ja avatus.

Püha Vaimu esiletulek on võrreldav metsatulekahjude süttimisega, milleks ei olda kunagi valmis.„Tuul puhub, kuhu ta tahab, ja sa kuuled ta häält, kuid ei tea, kust ta tuleb ja kuhu läheb. Niisamuti on kõigiga, kes on sündinud Vaimust“ (Jh 3:8). Kõikjal, kus Püha Vaim tegutseb, sünnivad „Jumala suured asjad“. Püha Vaimu olemus on jäänud samaks ja tema töö kasvatab kogudust nii jüngrite arvult kui eluviisi poolest (Gl 5:22–23).

„Nüüd oli kogudusel tervel Juuda-, Galilea- ja Samaariamaal rahu end üles ehitada ja käia Issanda kartuses, ja see üha kasvas Püha Vaimu julgustusel“ (Ap 9:31). Suur ime oli sündinud. Saulus, kes oli Jeesusesse uskujate esikiusajana käinud mööda kodusid ning vangistanud mehi ja naisi (Ap 8:3), oli saanud Jeesuse järgijaks, täitunud Püha Vaimuga ja hakanud kuulutama evangeeliumi (Ap 9:17,20). Tagakiusamise eest põgenenud Jeesuse järgijad aga tunnistasid oma Issandast ja loodi uusi kogudusi üle maa.

Kuidas võiksime meie kasvada Jumala väes?

Jumal on kinkinud Eestimaal 30 aastat rahuaega kogudusi üles ehitada. Takistusi nõukogudeaegse välise surve näol, kus „Sauluse“ laastamistöö tulemusel vähenes meie liidu liikmeskond peaaegu poole võrra (1945 – 10 173; 1989 – 5 793), meil pole. Üles on kasvanud vabaduseaja põlvkond. Viimase kümne aastaga on kogudused kasvanud (01.2019 – 6 513). Kuid õhus on prohveteeringud millestki palju enamast.

Vajadust Püha Vaimu julgustuse järele hakkame tundma siis, kui oleme otsustanud vastata Jumala kutsele osaleda tema suurtes plaanides. Kui Jumal annab märku tunnistada kellelegi Jeesusest, kui võtad vastu väljakutse uue osadusgrupiga alustamiseks, kui kolid perega teise linna, et seal kogudust teenida jne –, siis selles teenimises vajame Jumalat, „kes meis tegutseva väega võib korda saata palju rohkem, kui oskame paluda või isegi mõelda...“ (Ef 3:20).

Võta Jumala väljakutse vastu ja sa hakkad igatsema Püha Vaimu ja tema väge rohkem kui kunagi varem! Saagu praegune soodus aeg päästepäevaks paljudele, et Issanda kogudus saaks üles ehitatud ja kasvaks Püha Vaimu julgustusel. ■

TÄNU AINILE OLEN SAANUD KOGUDUSES AKTIIVSELT KAASA TEENIDA: TEMA HOIDIS LAPSI, KUI MINA OLIN KIRIKUS.

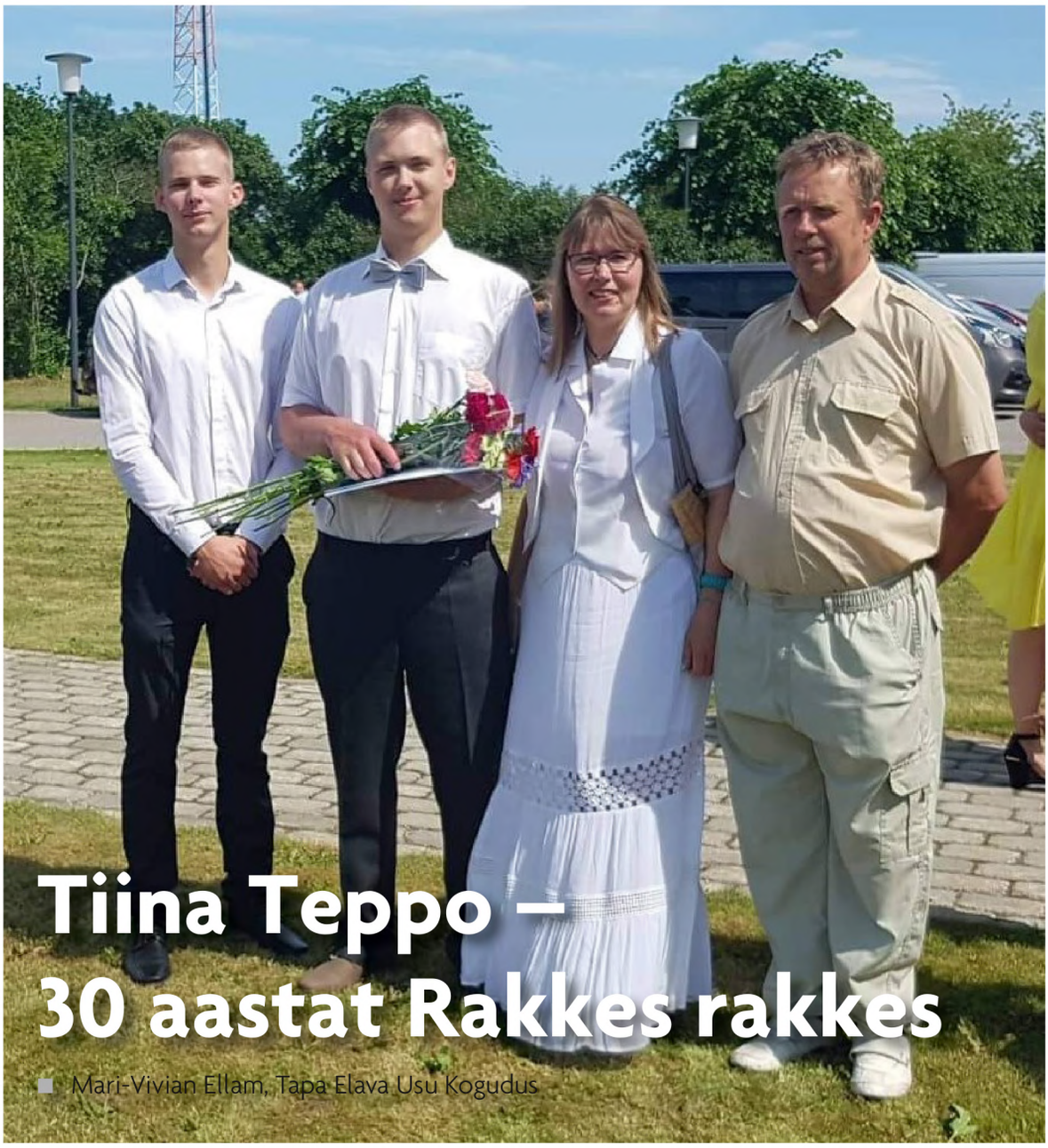

Tiina Teppo – 30 aastat Rakkes rakkes

Mari-Vivian Ellam, Tapa Elava Usu Kogudus

▲ Tiina koos Ainiga noorima poja Siimu (pildil keskel) ametikooli lõpetamisel. Vasakul keskmine poeg Tanel, pildilt on puudu vanim poeg Taavi. Foto: erakogu

Tiina Teppo on Rakke koguduses oldud ligi 30 aastaga kõige kauaaegsem liige ja viimased viis aastat töötanud pastori kohusetäitjana. Ehkki koguduses on olnud ka keerulisi aegu, ei ole need kustutanud Tiina teotahet ja sära ta silmist.

Räägi pisut endast ja sellest, kuidas Sa leidsid tee Jumala juurde?
Ma olen sündinud Haapsalus ja üles kasvanud Tallinnas. Kui olin 4-aastane, abiellus ema uuesti, kolisime Tallinna ja ma sain kaks nooremat venda.

Haapsalu lähedal Jalukse külas elas mu vanaema, kelle juures veetsin kõik suved ja enamus nädalavahetusi. Vanaema tuli üsna hilises eas elavale usule. Temaga käisime ka Haapsalu metodisti kirikus ja tema Piiblist õppisin gooti kirjas lugema. Nii kasvasin üles teadmisega, et Jumal on olemas. Kuna ma olin elava loomuga ja krutskeid täis laps, arvasin suuremaks saades, et ma ei kõlba Jumalale.

Tallinnas oli mul hiljem kristlastest tuttavaid, kes kutsusid Oleviste kiriku noorteõhtutele, aga tookord ma südames kutset ei tundnud.

1984. aastal lõpetasin nn pisipeda, kus õppisin lasteaiakasvatajaks, ja läksin tööle Tallinna 33. lastesõime. Suviti olin malevas. Seal sain 1989. aasta suvel tuttavaks oma abikaasa Ainiga, kes oli majandis malevlastele autojuhiks.

Aasta jooksul külastasime Ainiga teineteist vastastikku – tema mind Tallinnas ja mina teda Rakkes, kus ta oma vanemate kodus elas. 1990. aasta kevadel kinkis ta mulle meie uue kodu võtmed Rakkes.

See oli 1990/91. aasta talvel. Me olime kuskilt saanud Sõnajalgade kasseti, mis mulle tegelikult üldse ei meeldinud. Aga ühel hetkel leidsin end miskipärast seda üksi kodus kuulamast. Ja siis tuli laul, kus olid sõnad, et kui Jeesus tuleb tagasi, kas sa jooksed talle vastu või põgened kaljukoobastesse? See sõnum puudutas mind sügavuti ja isiklikult. Mõtlesin, et mina ei tahaks põgeneda, kui Jeesus tuleb. Langesin põlvili ja palusin nuttes Jumalat appi. Tagantjärele sain teada, et samal ajal,

AGA KUI TEKIB OLUKORD,
KUS JUHTI POLE, HAKKAN MA TEGUTSEMA.

kui kogesin Jumala puudutust, olid Airin ja Alland Parman Rakke koguduses palvetanud, et Jumal kutsuks inimesi.

Milline oli Sinu tee Rakke kogudusse ja elu siin koguduses?
Minu uskmatu vend oli mu abikaasale kinkinud Uue Testamendi, mida hakkasin innukalt lugema. Seal hakkasid mulle pidevalt ette sattuma kirjakohad, kus räägiti koguduses käimisest. Uurisin siis lõpuks Ainilt, kas Rakkes kirikut on. Tema teadis, et teisel pool raudteed heki taga peaks olema, aga ei teadnud, kas seal inimesi ka käib.

1991. aasta kevadel võtsin julguse kokku ja läksin kirikut otsima. Leidsin ja üllatusin, et seal oli nii palju noori. Tasapisi hakkasin koguduses kaasa teenima. 1993. aastal õnnistati mind kogudusse.

Kogudus korraldas pühapäevakooli ligi 100 lapsele, meil oli 6 pühapäevakooli rühma, minul olid teismelised. Kui Alland septembris Kehra kogudusse pastoriks läks, hakkasin koguduses ka ülistust juhtima. Olin omal ajal Tallinna 3. Keskkooli juures poolteist aastat klassikalist kitarri õppinud ja vahepeal ka suviti malevates mänginud. Esimesed mälupildid ülistuse juhtimisest on mul 1996. aastast, kui ootasin oma teist last ja pidin omajagu vaeva nägema, et üle suure kõhu kitarrikeelteni ulatuda.

Kui Parmanid olid ära läinud ja Kenno Leier polnud veel tulnud, olime kogudusena üsna heitunud. Mõtlesime, et nüüd on kõik läbi. Mõned jäidki kogudusest eemale. Tegelikult kõik toimis. Enn Palmik Avispealt käis koguduse ülevaatajana Rakkes üle nädala, Marika Harendiga koos jätkasime pühapäevakooli korraldamist.

Kui Kenno oma elurõõmuga tuli, läks koguduseelu taas õitsele. Kui ta umbes aasta pärast ära läks, jäi kogudus jälle pastorita. Siis toimetasime siin jälle ise: teine juhatuse liige Helja-Reet Traks suunas vaimulikku poolt ning minu peal oli kogu asjaajamine ja paberimajandus. 1998. aasta lõpus tuli koguduse juurde Rando Selbak, kes aasta hiljem ordineeriti diakoniks ja teenis kogudusevanema kohusetäitjana. 2011. aastal ordineeriti mind diakonissiks ja viimased neli-viis aastat olen olnud ühtaegu nii diakoniss kui juhatuse esimees ning see on minust automaatselt teinud ka pastori kohusetäitja.

Oled õppinud lasteaiakasvatajaks, kuid töötanud rohkem kokana. Kuidas nii?
Juba Tallinnas lastesõimes töötades sattusin ühel suvel malevas kohaliku koka haigestumise tõttu malevlastele ja ühtlasi ka kohalikele töölistele süüa tegema. Kuna majandi majandusjuhataja seda teadis, kutsus ta mind kokana tööle, kui ma Rakke kolisin. Samal ajal pakkus ka Rakke kooli direktor mulle tööd kuueaastaste klassiõpetajana. Sel perioodil ei tahtnud ma aga lastega töötada, sest plaanisin ise lapsi saada. Sõimes olin näinud, kuidas kasvatajatel ei jätkunud pärast tööpäeva oma laste jaoks enam energiat. Teiseks ei tundunud kooliõpetaja töö minu sõimepraktikale kohase vastutusena.

Kuigi ma polnud kokaks üldse õppinud, teadsin malevakogemusest, et kokatöö mulle meeldib. Töötasin majandis kuni majandite lagunemiseni ja 1994. aastal, kui noorim poeg Taavi oli 2-aastane, tuli Salla kooli direktor mind kooli kokaks kauplema. Koos lapsepuhkustega töötasin seal kokku 20 aastat, kuni kooli sulgemiseni. Siiamaani saan kooli endistelt õpilastelt kohtudes tagasisidet, et Salla koolis olid nii head toidud. Seda on armas kuulda.

Kas Sinul kui kristlasel ja pealegi koguduse väga aktiivsel liikmel on olnud keeruline olla abielus mittekristlasega?
Kui ma kogudusse tulin, ei olnud me veel Ainiga abielus ja see rõhus mind. Kuigi keegi koguduses midagi kriitilist ei öelnud, tundsin, et päris õige see ei ole. Mu südames oli kahtlus, kas peaksin seda kooselu jätkama või minema lahku. Ühelt poolt polnud Ain kristlane ega olnud mind naiseks palunud, samas teisest küljest oli ta mind välja tõmmanud mu eelnevast metsikust ja heitlikust elust ning meie suhe toimis väga hästi.

1991. aasta sügisel oli Rakke koguduse aastapäev. Meil oli külas Juha Wallin. Pärast teenistust jäin viimaste hulgas veel kirikusse. Juha küsis siis, kas on midagi, mis mu südant vaevab ja mille eest ta võiks palvetada. Siis sain võimaluse oma mure Jumala ette tuua. Ma Juhale ei öelnud, aga mõttes palusin Jumalalt, et kui suhe Ainiga on tema silmis õige ja me võiksime kokku jääda, siis ta õnnistagu meid lapsega. Juha palvetas ja ma kogesin väga tugevat Püha Vaimu ligiolu.

Üheksa kuu pärast sündis meie perre esimene poeg. Minu jaoks polnud kahtlust, et Jumal oli vastanud. 1994. aasta augustis registreerisime oma abielu. Mul on tagantjärele hea meel, et see läks just niipidi, et mu mees tahtis

▲ Seminaris õppimine on lisaks teadmistele andnud ka häid sõpru, kellega jagada elusid ja eestpalvesoove. Pildil koos Triin Lillepiga möödunud sügisel GLS-il. Foto: Karin-Liis Tambaum

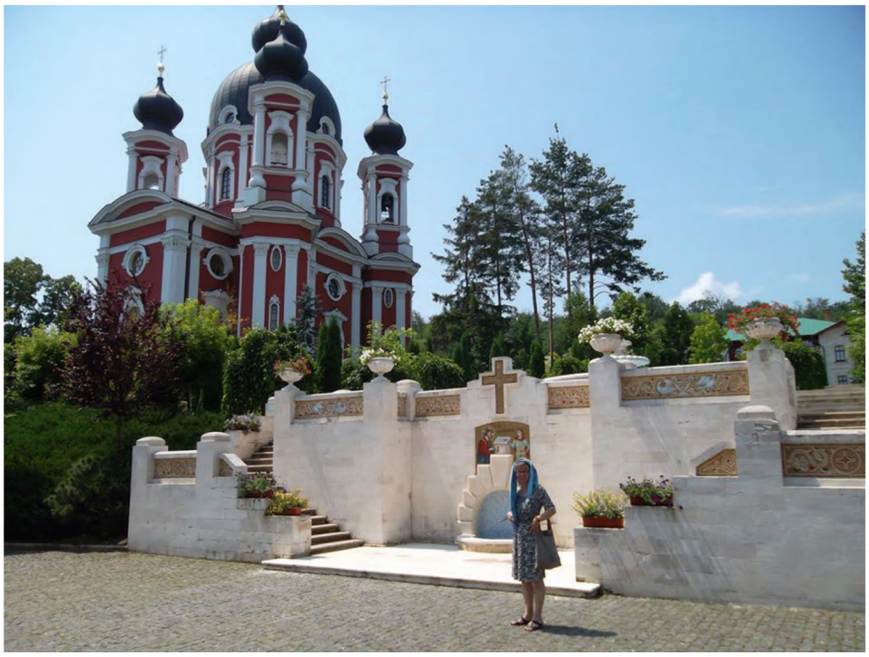

SEMINAR ON ANDNUD ÜLDISE TEADMISTEBAASI, MIS AITAB ÕPETUSI LIIGITADA JA SELGITAB, KUST ERINEVAD ARUSAAMISED PÄRIT ON.

◀ Tiina üks suuremaid kirgi on reisimine. Pildil on ta Rakke naiskooriga Moldovas. Foto: erakogu

abielluda minuga siis, kui ma olin juba kristlane. See on suur tunnustus.

Tänu Ainile olen saanud koguduses aktiivselt kaasa teenida: tema hoidis lapsi, kui mina kirikus olin. Ta on kogu aeg toetanud kõike, mida koguduses olen teinud. Ta on ka väga hea isa ja kodu hoidev mees.

Elate praegu Sallas, ehkki esialgu kolisite Rakkesse?
Jah. Me töötasime Ainiga mõlemad Sallas ja elasime Rakkes teisel pool raudteed koolimaja lähedal. Iga päev jäime rongi taha. Tööle minnes polnud nii hull, palk jooksis. Kuigi mul tulid söögid ikka kellaajaks valmis jõuda, aga see polnud nii minutipealt kui koolis kellahelinaga. Aga koju ei saanud. No kujutad ette: päevast päeva tuled väsinuna töölt ja siis passid terve tunni tõkkepuu taga ning kunagi ei tea, kui kaua.

Koguduses teenimist on see muidugi jälle keerulisemaks teinud. Olen sõltuv bussidest, autojuhilube mul pole.

Paljud inimesed kardavad juhivastutust. Mis on Sind pannud vastutust võtma, on see juhikutse?
Olen märganud, et kui juht on olemas, meeldib mulle väga olla kaasas ja aidata. Aga kui tekib olukord, kus juhti pole, hakkan ma tegutsema. Mitte ainult koguduses, vaid ka laiemalt. Mulle on prohveteeritud, et olen tavott, must pläga, mis hoiab hammasrattad töös. See pole sugugi mugav roll, aga prohveteering annab rasketel hetkedel jõudu.

Praegu on koguduse juhtimine juhatuse õlul: koos otsustame ja jagame ära ka pühapäevased teenistused, kes millal sõna jagab ja teenistust juhatab. Mina ei ole traditsiooniliste jutluste pidaja. Mulle meeldib pigem ühes kogudusega arutleda piiblitekstide üle.

Minu üks nõrk koht, mida teised on ka ette heitnud, on see, et ma ei ole hea ülesannete delegeerija. Kuna olen Rakke praegustest liikmetest kõige kauem olnud koguduses, on see aegade jooksul andnud võimaluse tegeleda meie kõikide tööharude ja ülesannetega, sealjuures raamatupidamise ja muude asjaajamistega. Ühtpidi on lihtsam kõik ise ära teha, kui kedagi teist juhendada. Teisest küljest on ülesandeid, nagu koguduse kohvilaud, mille tegemine mulle väga meeldib. Kui keegi ise initsiatiivi haaraks, oleks hea, aga konkreetseid käsklusi jagada on minu jaoks raske.

Rakke kogudus kogunes pärast kiriku põlengut aastaid ühetoalises valla korteris. Eelmisel aastal ostsite endale endise kaupluse ruumid. Kuidas see on koguduse elu mõjutanud?
Uued ruumid on toonud meile inimesi juurde. Need annavad võimaluse tulla koos lastega, sest nüüd on meil ka lastenurk olemas. Enam ei pea jääma selle pärast koju, et ei ole lapsi kuhugi panna.

Väga suur osa kogudusest on teisel pool aknaid, väljaspool. Ma olen saanud mitu korda kinnitust, et luua siia keskkond, kuhu kõik saavad tulla.

Kas kogukonnaga koostööd ka plaanite?
Rando Selbakul on idee hakata korraldama teemaõhtuid inimestele nii koguduses kui väljaspool. Siiani on meil olnud kogukonnaga mitmeid koostööprojekte, oleme aastaid teinud ühiseid hingedepäeva- ja jõuluüritusi. Meie uute ruumide avamisel esines siin ka Rakke naiskoor.

Oled sel kevadel lõpetamas Kõrgemat Usuteaduslikku Seminari. Mida KUSis õppimine on Sulle andnud?
Tegelik põhjus, miks ma õppima läksin, oli väga praktiline. Olles sageli pastorita, oleme õppinud iseseisvalt Piiblit uurima. Samas on tekkinud palju teoloogilisi küsimusi. Erinevad kogudust külastanud jutlustajad on vastanud neile erinevalt. Ise Piiblist lugedes olen teinekord veel isemoodi aru saanud. See ajas segadusse ja pani otsima tõde, seda, kuidas siis päriselt on. Meil olid ikka väga tulised vaidlused omavahelgi: üks arvas ühtmoodi, teine teistmoodi. Soov tõde teada lükkaski mind õppima.

(Puhken naerma) Ma ei usu, et KUS on Sind aidanud selles osas!
On küll! Just see, kui ma enne arvasin, et ongi üks ainuke tõde, siis nüüd ma tean, et see ongi normaalne, kui on erinevaid arusaamu. Seminar on andnud üldise teadmistebaasi, mis aitab õpetusi liigitada ja selgitab, kust erinevad arusaamad pärit on. Varem häirisid mind need detailid, mis olid omavahel vastuolus, aga nüüd ma mõistan: „Sest poolikult me tunnetame ja poolikult me ennustame, aga kui tuleb täielik, siis kõrvaldatakse poolik“ (1Kr 13:9j).

◀ Naiskooride laulupäeval Pärnus. Tiina jaoks on meri olulisel kohal. Igal võimalusel käib ta „merd hingamas“ ja ilma selleta oma elu ette ei kujutaks. Foto: Virve Toom

Kuna ka Katrin Selbak õpib KUSis, on meil koos teadmine, kuidas läheneda, kui tekivad erimeelsused ja küsimused. Mõne kirjakoha puhul teemegi konkreetselt eksegeesi (*piibliteksti sügavama või algse tähenduse otsimine*) ja uurime kreekakeelset algteksti, mis on tänapäeval kergesti internetis kättesaadav. Oleme leidnud väga huvitavaid asju. Alati ei leia küll tingimata seda, mida oleme otsima läinud, aga midagi muud huvitavat ikka. Nii on need eksegeesi ained KUSis minu jaoks olnud väga avardavad.

Kui palju Sa tunned tuge EKB Liidust?

Ma hindan tohutult, et meil on võimalik käia Virumaa piirkonna kokkusaamistel. Meie praegune piirkonnavanem Eerek Preisfreund, kes on naaberkoguduse pastor, on minu isiklik mentor olnud aastaid. Ta on tõeline Jumala õnnistus. Meil on temaga väga hea ja usalduslik suhe, võin küsida temalt igasuguseid küsimusi ja rääkida kõigest.

Liidu pearaamatupidaja Eli Kõllo on aidanud koguduse raamatupidamisega toime tulla. Saan igal hetkel helistada ka Liidu sekretär Marika Nigulasele, kes oskab vastavalt olukorrale edasi juhatada. Seegi on suureks julgustuseks, kui Liidu erinevatel kokkusaamistel näen, kuidas teised kogudused oma probleeme lahendavad.

Liidul on fantastiline president Erki Tamm. Meil on Seminar. Meil on Valdused koos Sõbra Käe ja Sõbralt Sõbrale kauplustega. Liidu häälekandja Teekäija pakub elavat pilti koguduste ühistööst. Meie Liidus on kümneid ja kümneid erilisi pastoreid ja koguduste töötegijaid, paljud neist minu parimad sõbrad. Mida rohkem ma saan võimalust neid tundma õppida, seda enam ma vaimustun ja olen tänulik Jumala ees.

Sageli juhtub kogudustes, et kett tuleb n-ö maha: pastorid ja töötegijad väsivad. Aga Sina oleksid justkui veel indu juurde saanud.

Mul on ikka olnud hetki, kui olen läbipõlemise äärel ja mõtlen, et mina enam ei tee. Aga siis on abiks olnud, kui Jumal kõnetab ja teadvustab, et see ei ole minu kogudus. See on Jumala kogudus ja mina tahan anda lihtsalt oma parima. Nagu Piibel ütleb: „Ma püüan kätte saada seda, mille pärast Kristus Jeesus on minu kätte saanud“ (Fl 3:12b).

Ükskord, kui olid jälle rasked ajad, koguduses oli kriisiaeg, kuulsin keset autoteed selgelt Jumala kõnetust: „Kas mina kutsusin Sind või Sina kutsusid minu?“

Ma tahan alati olla valmis, kui Jumal kutsub, talle järgnema. Mis iganes, Jumal, sa ütled, ma tulen. Neid kohti on olnud korduvalt, et kui koguduses on rasked ajad, olen ma jälle tundnud seda kutset. ■

SEE ON JUMALA KOGUDUS JA MINA TAHAN ANDA LIHTSALT OMA PARIMA.

▼ Tiina diakonissiks õnnistamine koguduse aastapäeval Rakke kultuurimajas 30. oktoobril 2011. Pildil koos Avispea vabakoguduse pastori Eerek Preisfreundi ja tema abikaasa Pilviga. Kahe koguduse vahel on olnud aastakümneid toimiv koostöö. Foto: Anita Niinemets

Psalmist tunnistab, et ta on teinud tööd selle nimel, et panna oma suhe Jumalaga korda, loodi.

Astu koos Taavetiga Jumala lähedusse!

Helari Puu, Allika baptistikogudus
Foto: Anett Haljasorg

„Ma pean Issandat alati oma silma ees, ma ei kõigu, sest tema on mu paremal pool. Sellepärast rõõmutseb mu süda ja mu hing ilutseb; ka mu ihu võib julgesti elada. Sest sina ei jäta mu hinge surmavalla kätte ega lase oma vagal näha kõdunemist. Sina annad mulle teada elu teeraja; rõõmu on rohkesti su palge ees, meeldivaid asju on su paremas käes alatiseks“ (Ps 16:8–11).

Mis sulle meeldiks aastal 2020?

Kas uue aasta negatiivse alguse ja mitte nii meeldivate prognooside taustal on üldse mõtet peatuda selle teksti juures ja õppida Jumala sõnast? Õppida jumalamehe kogemusest?

Kui mõtleme vaid oma südame igatsustele, soovidele ja mõtetele ning unustame välised mõjutused, sooviks keegi kindlasti uut ja paremini tasustatud tööd, keegi abiellumist maailma kõige atraktiivsema neiu või noormehega, keegi tahaks astuda prestiižsesse ülikooli, keegi ootaks aktsiaturgude positiivseid trende, keegi igatseks saada oma kehakaalu kontrolli alla. Ja nii edasi... ja nii edasi.

Psalmist suunab meie tähelepanu eelkõige sisemistele vajadustele ja muutustele. Ta vaatab oma südamesse ja mõtiskleb elu peamiste vajaduste üle. Neid psalmi autori mõtteid on imetletud sajandeid.

Muide, psalm 16 oli populaarne ka apostlite hulgas. Peetrus kasutas seda oma nelipüha jutluses, Paulus tsiteeris psalmi Antiookias (Ap 13:35).

Miks oli see nii populaarne psalm Uue Testamendi autoritele? Lihtsustatud vastus on: selles psalmis pöördutakse inimese sügavaimate vajaduste poole.

Küsigem nüüd uuesti alguses esitatud küsimust: Mis sulle meeldiks aastal 2020?

Kuula siinkohal psalmisti mõtteid. Küsin koos temaga:

Kas sa soovid stabiilsust, mida Jumal pakub?

„Ma pean Issandat alati oma silma ees, ma ei kõigu, sest tema on mu paremal pool“ (s 8).

Meie tähelepanu köidavad selles salmis huvitavad fraasid.

Esiteks: „Ma pean oma silma ees.“ Siin on pilt loodinöörist. Psalmist tunnistab, et ta on teinud tööd selle nimel, et panna oma suhe Jumalaga korda, loodi. See on väga delikaatne balanss, mille saavutamine võtab aega. Kristlasena kasvamine võtab aega!

Kas olete kunagi proovinud midagi loodi panna? Kuulsin ühe tuttava käest, et nende sõbrad said päranduseks vanaisa suure „kapiga kella“. Juhtnööriks öeldi: kell hakkab tööle, kui kõik on täpselt loodis. Teate, kell hakkas tööle alles kolme päeva pärast! Täpseks loodimisega tuli vaeva näha.

Niisamuti on kristlase elu, me vajame n-ö loodimist. Võtab aega, et kõik rihti saada. Las Jumala sõna toob meid meie usuelus ka alanud aastal selle juurde.

Huvitav moment on veel – kui hoiad Jumalat oma silma ees, avastad korraga, et ta on su kõrval: „...tema on mu paremal pool.“ Jumal, kes oli Taaveti püüdluste siht, sai kaaslaseks tema kõrval. Inimene saavutab midagi, kui ta avastab, et kaugelolev Kõigekõrgem on ka kõige lähedasem sõber.

Veel kirjutab psalmist siin: „...ma ei kõigu“. See tähendab stabiilsust. Ta mõistab oma vastutust Jumala ees. Ka meie peame olema avatud Jumala märguannetele. Olema paindlikud tema juhtiva käe all. Me vajame tõesti kuulekust Jumala juhtimise suhtes. Liiga paljud inimesed on oma elus pinnapealsed. Nad püüavad ennast ankrusse panna madalike naabrusse. Probleemid ja kriitilised olukorrad aga saabuvad ning elulained käivad neist üle ja toovad kaasa purustusi. Looja soovib, et me mõistaksime, et tema on inimese elu stabiliseeriv tegur. Et tema annab meile vajaliku paindlikkuse. Just sellest veendumusest lähtuvalt võis Paulus kirjutada, et Jumala arm on iga olukorra jaoks täiesti piisav: „Sulle piisab minu armust, sest nõtruses saab vägi täielikuks. Nii ma siis kiitlen meelsamini oma nõtrusest, et Kristuse vägi laskuks elama minu peale“ (2Kr 12:9).

Kas soovid kogeda sisemist rahu?
„Sellepärast rõõmutseb mu süda ja mu hing ilutseb; ka mu ihu võib julgesti elada“ (s 9).

Kas sa sooviksid nautida sisemist rahu, mida võib anda ainult Jumal? Kui nii, siis pane tähele kolme sõna: süda, hing ja ihu. Vana Testamendi keelt siin võiks tõlkida ka vaim, hing ja ihu. Ning just vaim on see, mis eristab meid muust loodust. Vaim eristab meid tähelepanuväärselt loomade maailmast, sest meie võime kogeda Jumala kohalolu. Meie hing sisaldab mõistust, tahet ja emotsioone ning ihu on organism, mille kaudu hing ennast väljendab.

Kaasaja tragöödia on selles, et oleme Piibli antud järjekorra tagurpidi pööranud ja kaotanud rahu Jumalaga. Tavapäraselt paneb inimene esimesele kohale mõtted, mis on seotud füüsilise maailmaga. Kui inimene otsib endale kaaslast, sõpra, käib kohtamas, võib tal tekkida küsimus: „Kust alustada?“ Tavaliselt saavad prioriteetseks välised tunnused: isiklik sära, ilus keha (ka meestel!) ja muu selletaoline. Mitte, et keha eest hoolitsemine oleks halb... aga järjekord, prioriteedid ei vasta Jumala sõna ootustele. Tuleks näha välise taha, vaadata kaugemale, et teist inimest tundma õppida: mida ta mõtleb, missugune on ta tundeelu. Rääkida vaimsetest asjadest.

Sageli proovime muljet avaldada inimlikus järjestuses: ihu, hing ja vaim. Samas pangem tähele, et Piibel ei pea ihu valeks. Samuti mitte hinge. Nendel on oma koht. Piibel õpetab, et ihu ja hing on korrumpeerunud inimese pattulangemise tulemusel. Seetõttu peame uuesti sündima, laskma Jumala Vaimul täiel määral meis elama asuda. Veel kord: ülesanne on siis selles, et me peame prioriteedid õigesse järjekorda panema.

Paulus kirjutab: „...teie vaim ja hing ja ihu olgu tervikuna hoitud laitmatuna“ (1Ts 5:23). Märkasid järjekorda?

Kas sa soovid kogeda seesmist rahu 2020. aastal? See tähendab, kontsentreeru esmalt vaimsele. Kasuta võimalusi selles kasvada ja areneda.

Kas sa hindad Jumala seltskonda?
„Sest sina ei jäta mu hinge surmavalla kätte ega lase oma vagal näha kõdunemist“ (s 10). *The Message* piiblitõlge ütleb: „Sina tühistasid mu pileti põrgusse – see pole minu lõppeesmärk.“ Jumal lubab olla su pidev kaaslane 2020. aastal. See tähendab, et su teekond suundub taevase kuningriigi poole, mitte hukatusse. Kui sa otsid sõpra ja kaaslast, kedagi, kes isegi su puudusi ja vigu teades sind ikka armastab, siis on see Piibli Jumal. Ta armastab sind – ja armastab igavesti.

Psalm 16 on nagu roosinupp, mis pole veel täiesti avanenud. Vana Testament annab siin lugejale igavese elu lootuse, vaatamata sellele, et ihu ülestõusmise õpetus polnud selleks ajaks veel ilmutatud. Uue Testamendi aegsete inimestena omame meie selles küsimuses täiuslikumat arusaama – Jeesuse Kristuse tulemise, tema elu, kannatuse ja ülestõusmise kaudu.

Usun, et hindame väga oma kaaslasi, seltskonda. Olgu need siis meie abikaasad, vennad-õed, sõbrad või Jumala rahvas. Psalmisti abiga mõistame, et Jumal on tõotanud olla meiega. Ka aastal 2020.

Kui nii, siis võta vastu Jumala eesmärk oma elu jaoks
„Sina annad mulle teada elu teeraja; rõõmu on rohkesti su palge ees, meeldivaid asju on su paremas käes alatiseks“ (s 11).

Jumala poolt pakkumine on tehtud. See tuleb vaid vastu võtta. Psalmisti kirjeldatud elu teerada tähendab otsesõnu teed, mida mööda astume uue olemise poole. Vana Testamendi ajal kasutati seda sõna näiteks ka aastaaegade vahetumise kohta. Sügisest saab talv. Talve järel saabub kevad.

Jumalaga käimine, see on uus tee, elu teerada, mis toob kevade meie ellu!

Kujutle, et sulle antakse 86 400 eurot, tingimusega, et sa pead täna kõik ära tarvitama. Kõik, mis sul peaks üle jääma, tuleb tagasi anda. Sa ei saa midagi säästa ega sellelt intressi teenida. Mis sa teeksid selle rahaga?

Just selliselt annab Jumal meile iga päev 86 400 sekundit. Küsin sinult: kuidas sa tarvitad neid oma elu hindamatuid sekundeid? Kui sul on elus eesmärk ja sa oled avastanud teeraja, mille Jumal on sulle mõelnud, ei raiska sa oma elu. Siis investeerid elu tema kuningriigi tarvis. Siis on sul eesmärk. Tema abiga võidame ka takistusi, mis teel ette tulevad.

Täna, kui vaatad ettepoole, aastale 2020, kutsun sind üles pühendama oma elu uuesti Jumalale! Sa ei pruugi teada täpselt neid radu, mida ta on valmis pannud sinu teekonna tarvis, aga kui sa oled pühendunud lõppeesmärgile, viib tema sind ja juhatab sind. Ta suunab su teerada. Ta on su ligidal. Selles on õnn, nagu ütleb Aasaf: „Aga minu õnn on, et ma olen Jumalale ligi“ (Ps 73:28).

Õnnelikku aastat koos Jumalaga! ■

▲ Tuled jõulukuusel kutsuvad jõulukirikusse, kus kogudus jõululapse sünnipäeva pühitseb. Foto: Endel Lohu

◀ Siseministeeriumi, EKNi ja KUSi koostöös ellukutsutud koolitusesarjas „Meedia kui vähe kasutatud võimalus koguduse elus“ koolitas Hele-Maria Kangro usuühenduste juhte ja eestvedajaid Tartus, Tallinnas, Pärnus ja Rakveres. Foto: Rait Tõnnori

Mis hirmutab kogudusi internetis?

■ Hele-Maria Kangro, 3D koguduse meediajuht

Ajal, mil 97% Eesti elanikest kasutab internetti ja 88% täiskasvanutest veedab seal aega suisa iga päev, mõistavad kogudused veebis olemise tähtsust, kuid tihti sinna ei jõua. Millised takistused ja hirmud neid valdavad?

Meedia pole prioriteet

Vaieldamatu esikoht nendes vastustes kuulub põhjustele, mida nimetaksin juba meediatöö pärssimise kuldseks kolmikuks: pole aega, pole oskusi, pole eestvedajaid. Need põhjused olid populaarseks vastuseks ka evangeelse kommunikatsiooni küsimustikus, mille koostasin ja palusin koguduste esindajatel täita EKB Liidu aastakonverentsil 2018. Toona oli mul hüpotees, et ennekõike kurdavad meediatööliste puudust just väiksed kogudused, aga see polnud nii. Korrelatsioon oli hoopis pastori motiveeritusega ehk teisisõnu – mida motiveeritum on pastor meediateemadega tegelema, seda optimistlikumalt hindab ta ka töötegijate olemasolu. Kui aga pastori jaoks pole koguduse kohalolu internetis oluline, möönab ta ka kiiremini, et nagunii pole inimest, kes sellega tegeleks.

Nagu tunnistasid mõned pastorid meediakoolitusel, on „koer mõnikord maetud“ hoopis delegeerimise raskustesse. „Ma pole harjunud delegeerima. Töötegijaid on, aga kohe ei tule ehk meelde ja igal juhul on lihtsam ise ära teha. Kui aga vaatan oma tegemisi, siis meedia pole nii kõrge prioriteet, selle jaoks aega pole ja nii jääbki tegemata,“ kõlas ühe karjase aus eneseanalüüs koolitusel.

Reaktsioonid seinast seina

Koolitusel osalejate enesereflektsioonidest ja hinnangutest koguduse meediategevusele koorus välja huvitav pingeväli: kogudusi puudutab nii see, kui keegi nende meediategevusele ei reageeri, kui seegi, et reaktsioon on negatiivne. Mitmetel kogudustel oli demotiveerivaid kogemusi mõlemalt rindelt. Näiteks, et teed ürituse ja kuulutad sellest raadios ja internetis, ent kogu teavitus kukub justkui „musta auku“ ning vastutasuks ei saa ei kohaletulijaid ega isegi tagasisidet. Või et koguduseliikmed, kes tahavad meediatööd teha, pole just kõige „kirkamad kriidid karbis“. „Tuleb nõme dialoog,“ iseloomustas mõni meediatöö vilja. Tundesõna „nõme“ all mõeldi näiteks konfessionaalsete erimeelsuste lahkamist *Facebooki* kommentaariumis. Selle asemel, et evangeeliumiga „välja“ jõuda, minnakse juba „koduseinte“ vahel teiste kristlastega jagelema doktrinaalsel tasandil.

Siiski on põhimõttelisi raskusi ka ühiskondlikul tasandil. Üks pastor sõnastas selle nii, et rahvas küsib ikka ja jälle: „Miks kirik vaikib?“ Ent kui kristlased häält teevad, on üldsus uuesti pahane ja küsib järsku: „Miks kirik oma nina sinna topib?“

Dialoog – aga milline?

Uue meedia põhiline tunnusjoon on dialoogilisus. Internet on loonud uue, võrgustikulaadse kommunikatsioonimudeli, kus senist hierarhiat pole ja igaühel on võimalus kommenteerida ning eelkõneleja kummutada. Raskusi selliste mängureeglitega kohanemisel ilmestab hästi ühe koguduse esindaja küsimus mulle: „Kus saaksime oma infot levitada ja kuidas me saaks kohe seal kommentaariumi kinni panna?“

Pealekasvav põlvkond on harjunud kõige ja kõigi kohta arvamust avaldama, mistõttu kujunevad veebis edukaks just need, kes loovad kaasavat

ja suhtlevat kultuuri. Arendada sellist mõttevahetust aga keskkonnas, kus inimesed ei näe üksteist, ei kuule teise hääletooni ja on pinnapealsed, on äärmiselt keeruline. Asjata pole sotsiaalmeedia saanud kõvasti kriitikat ühiskonna polariseerijana ja indiviidi enesehinnangu võltsliku upitaja ning seejärel hävitajana. Ka siin ilmneb nii mõnelgi vaimulikul tõrge uue meedia suhtes – miks me peaks kogudusega toitma inimeste nutisõltuvust? Kui inimesed on niigi nartsissistlike kalduvustega ja sotsiaalmeedia soosib seda, miks meie sinna ronima peaks?

Kui EKB Liidu pastoriperede laagris uue meedia seminari pidasin, teatas üks pastor pärast mu ettekannet, et peaksime oma aja ja energia suunama pigem palvesse ja Piibli lugemisse kui meediateemadesse. Vastasin talle, et apostel Paulus jagas inimesed vaimulaadilt apostleiks, prohveteiks, evangelistideks, karjaseiks ja õpetajaiks (Ef 4) ning et remargi teinud pastor kehastas sellel hetkel prohvetit, kelle roll ongi rõhutada palvet, osadust Jumalaga ja tema sõnaga jne. Mina aga olin evangelistirollis, valutades südant, kuidas võiksime täita Jeesuse antud suurt misjonikäsku. Kogudus vajab nii üht kui teist.

Meediakoolitustel ei laskunud ma teoloogilisse diskussiooni. Küll aga märkasin tõekspidamisi, mille kohta tahaks öelda *gospel issue* (tõlkes: probleem evangeeliumi mõistmisel), laenates Todd Morr'i mõistet. Näiteks: „Aga mida kogudusel ikka öelda on? Meil on see teade, et pühapäeval on teenistus, kohalikus lehes olemas juba." Sedalaadi küsimus viitab minu hinnangul puudulikule jumalakogemusele või vähesele Sõna tundmisele. Tahtmatus meedia võimalusi kasutada võib mõnikord väljendada evangeelset passiivsust.

Koolituse käigus tuli osalejatel ümber lükata levinumaid vastuargumente koguduste internetikasutusele. Ka seal ilmnesid teoloogilised puudujäägid. Vaieldamatult kõige halenaljakam neist oli: „Me alguses võtsime vastuargumendiks, et internet on saatanast, aga ei osanud seda kuidagi ümber lükata."

Helgemad pead sõnastasid aga väga teraseid argumente. Näiteks, kui pastor väidab, et tema koguduses on ainult 60–80-aastased ja seega pole internetti vaja kasutada, soovitasid koolitatavad küsida pastorilt, kas ta tahab, et see vanusegrupp jääkski koguduses ainsaks. Või kui keegi ütleb, et usk on isiklik ja ei sobi internetti, siis öelda, et nutitelefon on samuti isiklik ja kaks isiklikku asja sobivad väga hästi kokku. Interneti kasutamise toetuseks ütles üks teravmeelne pastor, et „pole vaja kütta ruume, ainult emotsioone".

Miks kasutavad kogudused vähe meedia võimalusi?

➔ pole aega
➔ pole oskusi
➔ pole töötegijaid
➔ sisu aegub ruttu
➔ ei saa (positiivset) tagasisidet
➔ oht konfliktiks, mis rikub mainet
➔ koguduse sündmused pole uudisväärtuslikud

Tegelikult olin hämmeldunud, kui sageli olid meediakoolitusel osalenud pastorid ja töötegijad mõelnud meediateemadele. Paljud olid sügavuti mõtisklenud nende paradokside ja küsimuste üle, mis selle teemaga kaasas käivad. Oli inimesi, kes on tõhusalt suutnud käima lükata hingehoidliku töö või oskavad pakendada oma õpetust kaasaegsele sekulariseerunud inimesele.

Paljud vaimulikud on aru saanud, et interneti tulek on fundamentaalselt ja pöördumatult muutnud info levikut ja seeläbi tervet ühiskonda. Veel paarkümmend aastat tagasi piisas massideni jõudmiseks platvormist televisioonis, raadios või trükiajakirjanduses. Tänasel killustunud meediamaastikul on palju eri kanaleid ja väiksemaid auditooriume.

Veel keerulisemaks teeb pildi, et loodud platvormid on ka muutlikud. Sotsiaalmeedia on saanud palju ülistust, aga kõvasti ka kriitikat, mistõttu on näiteks *Facebook* ja *Instagram* suuremate muutuste lävel. *Facebooki* juhi Mark Zuckenbergi sõnul on tulevik privaatne. Piltlikult öeldes muutub *Facebook* viie aasta jooksul linnaplatsist elutoaks, kus inimene jagab infot vaid oma lähedaste ja mõttekaaslastega. Paljuski on see ju ka loomulikum, kas pole? Kogudustele (sarnaselt ettevõtetele) tähendab see aga, et organisatsioonina on seal edaspidi veel keerulisem oma infot levitada.

Muutlikud platvormid, paradoksid ja küsimused, mida pole kellegagi arutada, sest kogudusel on pakilisematki – paljud kogudused on tunda saanud, et meediatöö on ühtaegu nii võimalus kui väljakutse. Just nagu pluralistlik ühiskond loob kristlastele palju vabadust ja võimalusi, toob see ka kamaluga väljakutseid. Kuidas kogudused selliste muutuste tuules hakkama saavad? Jumala abiga. ■

▼ Kui veel paarkümmend aastat tagasi jõuti peavoolumeedia kaudu suure auditooriumini, siis tänane meediamaastik on killustunud ja mitmesuunalise suhtlusega võrgustik.

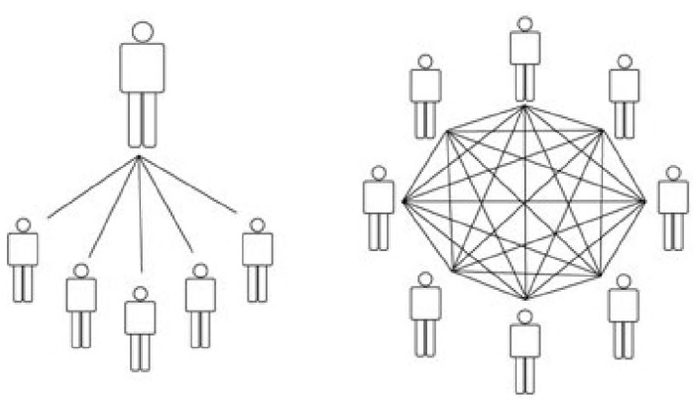

Tartu Salemi kirikus astusid vanaaastal Mooste ja Tartu Kolgata baptistikoguduste ühisel ristimisteenistusel vette inimesed teismeeast pensionipõlveni. Nende otsustavat jah-sõna ütlemist oli tulnud tunnistama arvukas usukaaslaste hulk. Foto: Allar Laugesaar

Suigu jõuluteenistusel helisesid suurematek kirikupühadeks koonduva projektkoori ettekandes klassikalised jõululaulud, mis on paljudele pühaliku jõulurahu kandjateks. Foto: Lohu Seenior

Aastavahetus EKB Liidu kogudustes

Prohvet Jesaja nooruses Jumalale antud vastus – „Vaata, siin ma olen, läkita mind!“ (Js 6:8) – iseloomustab hästi ka 3D-koguduse liiget Sillenit, kes läks vabatahtlikuks abiliseks Lootuse külla. Foto: Ander Iva

Pahapilli kabelis igal pühapäeval enam jumalateenistusi ei peeta ja endise toimeka koguduse liikmetest elab kohapeal veel vaid paar eakat venda. Ikkagi sõitis jõuluõhtule kokku üle 50 inimese, sh 12 last. Foto: Margus Mäemets

▲ Noorte meeste ja naiste osakaal on 3D-koguduses küllalt tasakaalus ning mõnes kogukonnas isegi meeste poole kaldu. Foto: Ander Iva

▶ Aasta algul toimunud Lõuna-Eesti X palvushommikusöögil usutles vaimulik Meego Remmel 150 inimese ees vitaalset tekstiilikunstnikku Anu Rauda vaimujõu teemadel. Foto: Kristi Jürma

▶ Jõgeva Baptistikoguduses ordineeriti 19. jaanuaril diakonissid Merle Tolmusk, Maarika Tehvan, Tiina Kask ja diakon Viljar Roosimaa. Ordineerijad pastor Margus Kask (vasakul) ja EKB Liidu vanematekogu liige Peeter Roosimaa (paremal). Foto: Külliki Liht

▼ Traditsiooniline noorte jõulupidu Siioni kirikus, kus omad kõik korraks kodus. Seekord villastes sokkides. Sõpru ka Saaremaa naaberkogudustest ja siit-sealt mandrilt ning ennäe imet – isegi Hiiumaalt (!) – kokku 90 hinge, tähistamas Jeesuse sündi. Foto: Margus Mäemets

Minu ustav sõber

Sinu Sõber, Teekäija e-kirjasaatja

Mul on sõber. Isegi mitu. Ei, me ei kohtu Facebookis, ei laigi teineteist ega hängi kaubanduskeskuses. Mulle meeldib sõpradega koos olla. Heade semudega on ju mõnus aega veeta. Mõned lausa laiutavad mu toas. Eks neil kitsavõitu ole, aga mis teha, amigode asi. Pealegi, neid võib julgesti üksi jätta, kartmata tohuvabohu või muid loodusõnnetusi.

Mida ma oskan oma semude kohta öelda? Lapsepõlves olid mu sõbradki väiksemad. Sirgudes muutusid ka nemad suuremaks ja targemaks. Nende käest võib küsida nõu, kui mul on abi vaja, sest nad jagavad oma teadmisi meeleldi. Kuid minu mõtted hoiavad nad kiivalt oma teada.

Tavaliselt läheb sõpradega huvitavaks alles õhtul, kuid siis tuleb esivanem ja käsib hoopis tule ära kustutada ja magama jääda. Öörahu saabub alati äärmiselt ebaõigel ajal, ikka siis, kui asi põnevaks läheb. Kõigele vaatamata tuleb magus uni.

Mul on nii ilusa välimuse kui ka väsinud ja veidi kulunud olemisega sõpru. Viimased kipuvad olema need kõige vahvamad sellid. Leidub kogukaid, hapraid ja koguni õrnu semusid. Kõva koore all võib peituda pehmo ja nadivõitu välimus varjab teinekord väga tugevat sisu.

Selline sõber on parim reisikaaslane ja jutuvestja. Ta teab pajatada lugusid ja näidata pilte kaugetest maadest, veel kaugemast ajast, putukatest ja batsillidest, meredest, ookeanidest ning kosmosest. Ning miks peab enne sööki käsi pesema? Ta õpetab ja jagab tarkust. Aitab koolitükkide tegemisel. Nojah, vahel fantaseerib ja luuletab ka.

Nad ei suru ennast peale. Tõeline sõber ei solvu ega pahanda, kui ma soovin üksi olla. Ka lahutamatud eemalduvad aeg-ajalt. On hetki, kus mul on neist kõrini. Kuid peagi hakkan taas oma kaimude järele igatsema. Kas ma ise olen selline semu, kelle järele tuntakse igatsust? Vot, sellised on lood minu sõpradega. Leia sinagi endale selline sõber!

Kuid mu sõprade hulgas on üks, teistest väärikam. Tema on olnud mulle ustavaks kaaslaseks juba mõnda aega. Rasketel hetkedel oskab ta lohutada, headel aegadel rõõmustab koos minuga. Temal on igaks päevaks hea sõna varuks.

Minu sõber on raamat – väärikaim neist on Piibel.

▲ 3D koguduse aastavahetuse sündmusel oli vaba aega suhtlemiseks ja uue aasta eesmärkide mõtlemiseks. Foto: Kenneth Kadastik

Õnnistuspalve uueks aastaks

Keldi palve

Valagu Elu Isa sinu peale oma armu,
tundku sinu vaim tema kätt kõiges, mida teed.
Saa tugevamaks selles, millest ta sind läbi viib.
See on minu palve sinu üle.

Olgu Jumala Poeg kõigi su teede Issand,
juhtigu tema sind kõigi su päevade aja.
Ja andku sinu süda talle tänu ja kiitust.
See on minu palve sinu üle.

Lohutagu ja kinnitagu sind tema Vaim,
manitsegu ta sind õrnalt su eksimustes.
Ja andku ta su südamele laulu tiivad.
See on minu palve sinu üle.

Olgu Jeesus kõigi su teede Issand,
juhtigu tema sind kõigi su päevade aja.
Ja andku sinu süda talle tänu ja kiitust.
See on mu palve sinu üle, mu palve sinu üle.

Aamen

Väikesed rebased

Üllemlaul 2:15

On loendamatuid tillukesi vargaid täis mu päev.
On hommik. Minut kauem und on varastand mu palveaja.
See teeb mu kaitsetuks just terve päeva-aja
ja viljatu on rahu leidmaks kõik mu oma vaev.

Üks valvamata mõte varastab mu jala õigelt teelt
ja järgnebki hulk tuuldeheidet aega;
või saatan süütab metsa imeväega,
kus sädemeks üks sekund vaid kontrollimatut keelt.

Üks mõtlematu žest, üks naeratus, näoilme
on kõrvalkäija teele jätnud ohaka,
või kerge naljaheit mu kõrval põhjustas,
et ma ei näinud naabri nukraid silmi.

Sest palun: Jumal, lukusta mu suu,
mu mõtted, käed ja jalad võta oma hoolde,
et tervet elu ma ei laseks joosta tuulde
ja seisma ei peaks kord Su ees kui raagus puu!

Lehte Jürimäe, 1950

Vanemate kaastöö koguduses ja regulaarne teenistustest osavõtt on lapsele eeskujuks.

Lastetöö järjepidevuse õnnistus

Intervjueeris Tiina Kriste
Foto: Joanna Jõhvikas

Tallinna Kalju baptistikoguduse laste- ja juunioride tööd juhivad Karina ja Lauri Koogas. Nad on olnud seitse aastat abielus ning nende ilusas kodus, Jüri kiriku lähedal, kasvavad Joosep (4) ja Theresa (2).

Karina töötab suures erakliinikus hambaarstina. Lauri on olnud õpetaja üle 10 aasta, neist viimased viis Tallinna Toomkoolis poiste klassijuhatajana ning matemaatika ja kehalise kasvatuse õpetajana. Lauri õnnistati sügisel Kalju koguduse diakoniks.

„Saime kokku tänu lastetööle. Läksin Haapsallu tööle 2010. aastal ja siis korraldati seal ka EKB Liidu lastepäeva. Lauri oli kuulnud, et keegi uus tüdruk on meeskonnas, aga ta ise ei saanud osaleda, sest just samal päeval omistati talle õpetaja kutse. Ta jõudis Haapsallu tagasi koristamise ajaks ja seal me esimest korda kohtusimegi. Kui olime umbes pool aastat suhelnud, täitus mu kauaaegne unistus: läksin pooleks aastaks Lõuna-Aafrika Vabariiki vabatahtlikuks. Töötasin seal HIV- ja AIDSi-haigete lastekodus ning teenisin kaasa kohalikus koguduses. Suhtlesime Lauriga sel ajal aktiivselt kirja teel ning minu tagasi tulles kihlusime ja abiellusime. Jumalal on hea plaan ja õige ajastus, oluline on Jumalat usaldada," räägib Karina.

„Kümme aastat tagasi tulin Tallinna tööle. Liitusin Kalju kogudusega, sest Piiblilugemise laagrite tiimi kaudu oli mul siin kõige enam sõpru," räägib Lauri. „Peatselt kutsuti mind juunioridega töötama."

„Mina otsisin koguduses kohta, kuhu panustada, ja lastetöös oli tol hetkel abikäsi vaja. Kuna varasem kogemus oli mul olemas, siis nii saigi 2014 alustatud," räägib Karina.

Mida annab lastetöö koostegemine?

K: Juunioride ja pühapäevakoolilaste pered on suures osas samad. Koos planeerides jagame mõtteid ja muresid, toetame teineteist. Lauril on koolis töötamise taust ja seetõttu juunioridega palju kogemusi. Samuti pole vähetähtis, et jagame oma laste hoidmist, kui ühel meist on kohustused.

Mida peate lastetöös oluliseks?

K: Olen ise lapsena pühapäevakoolis käinud, ka paljud mu tuttavad koos minuga, kuid nad on aja jooksul usust eemale läinud. Eluraskustes on neile meenunud kord kuuldud tõed. Piiblisalmid ja kristlikud põhimõtted talletuvad ning kui on õige aeg, toob Jumal need taas esile.

Väikesed lapsed on vanemate vastutada, laps ei tule enamasti üksinda kirikusse. Vanemate kaastöö koguduses ja regulaarne teenistustest osavõtt on lastele eeskujuks ning nad näevad, et kirikuskäimine on elu loomulik osa. Minu igatsus on, et Jumala teenimine läheks edasi põlvkonnalt põlvkonnale. Olen näinud seda oma vanematelt, vanavanematelt. Kui ma ise ei ole eeskujuks oma lastele, siis ei saa oodata, et nad sama tee valiksid. Praegu on aeg, kus saame külvata häid seemneid nende eludesse. Ühel päeval tuleb neil teha juba isiklik otsus, kas järgida Jeesust või mitte.

Meil on Kalju koguduses pühapäevakooli õpetajad vanuses 15–50. Minu arvates on see suur õnnistus, et lapsed kohtuvad erineva elukogemusega õpetajatega – see rikastab. Joosepile näiteks meeldib väga, kui just tema sõbranna vanaema tundi teeb. Minu ema tegi kümneid aastaid igal pühapäeval pühapäevakooli. Olen sellest palju õppinud. Kasutan isegi mitmeid laule ja mänge, mida mu ema õpetas. Kui ma neid 25 aastat hiljem mäletan, siis järelikult on need töötanud ja loodan, et jäävad ka praegustele lastele meelde. Kaljus püüame hoolitseda selle eest, et õpetaja ei peaks tegema tundi rohkem kui korra kuus, et vältida läbipõlemist. Võtmeks on leida tasakaal koguduses kaasateenimise ja ise jumalateenistustest osavõtmise vahel. Olen Jumalale meie õpetajate eest väga tänulik!

L: Palvetame ka kodus koos lastega, loeme Piiblit ja räägime Jumalast. Kristlaseks olemine on igapäevaelu osa. Ei ole nii, et issi-emme on kirikus ühtmoodi ja kodus käituvad teisiti.

Minu roll koguduses on praegu toetada, kus vajalik. Ma ei arva, et juunioride töö on mu ainus kutsumine. Juhatan teenistusi, jutlustan ja teenin ka muus osas. Tean, et õpetaja elukutse valimine ei ole olnud juhus, vaid Jumala juhtimine. Õpetajana töötamine toetab ka minu tegevust juunioride juhendajana. Mu klassi poisid on mitmel korral jutlusteks inspiratsiooni andnud. Kuna töötan kristlikus koolis, saan julgelt oma usust ja kogemustest ka seal jagada.

K ja L: See on suur õnnistus, kui saame koos öelda: „Aga mina ja mu pere, meie teenime Issandat!" (Jos 24:15). ■

Kolmainu Jumalast Johannese evangeeliumis

Peeter Roosimaa, Uue Testamendi õppejõud
Foto: Ermo Jürma

Johannese evangeeliumi üheks oluliseks teemaks on Jumal Isa, Poja ja Püha Vaimu küsimus. Juutidele, sh juudakristlastele, oli olemuslikult tähtis usk ainsasse Jumalasse. Kui Matteuse evangeeliumi lõpus on Jeesuse ristimiskäsus öeldud: „Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse“ (Mt 28:19), siis kas see ristimisvormel ei riiva ainsa Jumala mõtet? Kas Johannese evangeeliumis on selle kohta mingi parem lahendus?

Jumalast evangeeliumi eeskõnes

Olulised ütlused Jumala kohta algavad juba evangeeliumi eeskõnes. „Alguses oli Logos ja Logos oli Jumala juures ja Logos oli Jumal. Seesama oli alguses Jumala juures“ (Jh 1:1j). Antud kontekstis on *Logos*e tähendusväli tohutu, millest vaid õige pisut suudame aimata. Seepärast jätan oma vaatluses väljendi *Logos* tõlkimata. Evangeeliumi esimestes lausetes räägitakse jumalikku piirkonda kuuluvatest ilmingutest. Need on ilmingud, mis jäävad väljapoole meie tunnetushorisonti. Seda kõike on raske mõista ja sõnastada, küll aga võib seda Jumala ilmutussõnana usus vastu võtta.

Evangeeliumi eeskõne räägib *Logos*e preeksistentsist, ürgalgusest enne loomist. Ütlus „alguses“ tähendab rohkemat kui loomislugu, sellega väljendatakse *Logos*e maailmaeelset olemist. Ka rõhutatakse *Logos*e jumalikku erakordsust. *Logos*e enda algusest paraku juttu ei ole. See on Jumala saladus, kuhu inimene tungida ei suuda. Alguses ta lihtsalt oli.

Ka ütleb eeskõne, et *Logos* oli Jumala juures ja seisis Jumalaga vahetus läheduses. Preeksistentne *Logos* oli alati Jumalaga seotud ja suhtes. Kuid tema olemine Jumala juures ei pruugi teda teha veel Jumalaga samaväärseks. Jumal ja *Logos* ei ole omavahel kattuvad. *Logos* on jumalik isik ja samaaegselt ainult Ainujumala vahendaja. Seoses loomisega järeldub, et *Logos* ei ole loomise algataja, vaid vahendaja. Selle vahendaja kaudu on tekkinud „kõik“ (Jh 1:3j). *Logos*est mööda mingit loodut ei ole. Evangeeliumi eeskõnes on *Logos*e kohta kirjas veel enamgi. Selle esituslaadist on mõista, et öeldu ei ole sugugi ammendav.

Jumal Isast ja Ainusündinud Pojast

„Ja Logos sai lihaks ja elas meie keskel, ja me nägime tema kirkust nagu Isast Ainusündinu kirkust, täis armu ja tõde“ (Jh 1:14).

See on määratu tähendusega tõsiasi: preeksistentne jumalik *Logos* sai inimeseks. *Logos* oli küll varemgi maailmaga sidemetes (vt Jh 1:10), kuid nüüd astus ta ajaloo areenile tõelise inimesena.

Lihakssaamisega toimus *Logos*e olemisviisi suur muutus: varem oli ta oma kirkuses (vrd Jh 17:5,24), nüüd võttis ta endale maise-inimliku eksistentsi madaluse; varem oli ta „Jumala juures“ (Jh 1:1), nüüd paneb ta oma telgi üles inimeste juurde (Jh 1:14). Pärast oma Isa juurde tagasi pöördumist ootab teda taas taevase olemisviisi kirkus (Jh 17:5). See õndsuslooline tähelepanek leiab oma väljenduse Inimese Pojana allalaskumise ja ülesminemise ütlustes (Jh 3:13,31; 6:62).

*Logos*e lihakssaamine ei tähenda mitte üksnes kokkupuutumist maisega või lihtsalt taeva ja maa vahelist suhtlemist, vaid see näitab *Logos*e identiteedi muutumist; ta oli nüüd see, kes ta varem ei olnud: tõeline ja tegelik inimene, kellena ta elas ajaloolist elu. Inkarnatsiooni kaudu sisenes Jeesuse ainukordne ja vahetu jumalakogemus ajalukku ja on nüüd inimestele haaratav kui Jumala Poja ilmutus. See, mida Jeesus oma tegudes, kõnedes ja kannatustes korda saatis, vastab algusest peale Jumala tahtele. Kuidas *Logos*e lihakssaamine toimus, seda pole lähemalt selgitatud. Otsustav on tõsiasi, et *Logos* lihaks sai. Küll aga näitab Jh 1:14 selget järjepidavust *Logos*e ja Jeesuse vahel: „Ja *Logos* sai lihaks ja elas meie keskel, ja me nägime tema kirkust nagu Isast Ainusündinu kirkust, täis armu ja tõde.“

See ütlus kajastab aga veel üht põhimõttelist tõsiasja. Seni on evangeeliumi eeskõnes olnud juttu üksnes Jumalast, mitte kordagi Isast. Märksõnade Isa ja Ainusündinu esmakordne eeskõnes kasutamine viib mõttele, et Jumal Isast ja Ainusündinust saab rääkida just seoses *Logos*e inimesena sünniga. Kuivõrd eeskõne koostaja(d) oli(d) Jeesuse sünnilooga tuttav(ad), ei ole teada. Küll oli neil võimalik toetuda prohveti kuulutusele: „Sellepärast annab Issand ise teile tunnustähe: ennäe, neitsi jääb lapseootele ja toob poja ilmale ning paneb temale nimeks Immaanuel“ (Js 7:14).

Eeskõne lõpp: „Keegi ei ole iialgi näinud Jumalat. Ainusündinud Poeg, kes on Isa rinna najal, tema on meile teate toonud“ (Jh 1:18), toob esile Ainusündinud Poja ja Isa vahelise ainulaadse ajaloolise mõõtme. Jeesus on Jumala tõlgendaja, eksegeet, kes ainsana võib Isalt teateid tuua. Kooskõlas Jh 1:18-ga rõhutab usutunnistus, „Minu Issand ja minu Jumal!“ (Jh 20:28), Jeesuse jumalikkust, mis oli algusest peale tema olemus, mis jäi nähtavaks ka tema maises elus ja ilmus eriliselt tema ülestõusmises.

Jumal Isa ja Poja üksolemisest

Keskse tähendusega on Jumal Isa ja

Poja üksolemine. Sellest on juttu Jh 5:1–30, kus kohtumisel juutidega selgitab Jeesus oma tahte-, tegutsemise- ja ilmutusühtsust Isaga. Ta on katkematus seotuses Isaga ja temast kui eluandjast otseses sõltuvuses. Jumala Pojana tahab Jeesus anda inimestele tõelise elu. Ta on tulnud, et juba olevikus avada inimestele osasaamine igavesest elust, mida ka bioloogiline surm ei lõpeta. Jh 5 oleva Jeesuse kõne sisuline kokkuvõte on ütluses: „Mina ja Isa oleme üks“ (Jh 10:30). See on johanneslik teoloogia ja kristoloogia aluslause ja moodustab ühtlasi evangeeliumi keskme. Kuna Jeesus elab Isa poolt soovitud ja antud ühtsuses, ilmutab tema kõnedes ja tegudes end Isa ise. Jumal Isa ja Poja erilise suhte jumalikku ilmutusteoloogiat ja hermeneutikat märgistavad ka Jeesuse „Mina olen“ ütlused (Jh 6:35; 8:12; 10:7; 10:11; 11:25; 14:6; 15:1). Kes näeb Poega, näeb Isa (Jh 12:45; 14:9); kes kuuleb Poega, kuuleb Isa (Jh 14:24); kes usub Poega, usub Isa (Jh 14:1) ja kes ei austa Poega, ei austa ka Isa (Jh 5:23). Jh 17:5 kohaselt soovib Poeg, et Isa teda „enda juures“ austaks, st teda võtaks tagasi jumalikku piirkonda ja selle kirkusesse, mis oli Poja osa juba enne maailma rajamist (vrd Jh 12:41; 17:24). Selle sooviga pöördutakse tagasi eeskõne juurde (vrd Jh 1:1j) ja rõhutatakse taas Isa ja Poja vahelist ainulaadset suhet. Johannese evangeeliumis ei tähenda inkarnatsioon kirkusest loobumist, vaid selle teiselaadilist ilmutamist. Väljendiga „minu Issand ja minu Jumal“ (Jh 20:28) formuleeritakse evangeeliumi lõpus surnuist üles tõusnud Kristus Jeesuse kohta kõrgeim usutunnistus.

Poeg allub Isale

Eelnevalt öeldu ei ole siiski Jumal Isa ja Ainusündinud Poja suhte kohta kogu tõde. Evangeeliumis on tekstid, mis näitavad Poja alluvust. Vahetult enne Jh 10:30 („Mina ja Isa oleme üks“) rõhutab Jeesus: „Minu Isa, kes on suurim kõigest“ (Jh 10:29). Läbivalt osutab Jeesus Isale, kes tema saatis (vrd Jh 3:16; 5:23j,30,37; 6:29,38j,44,57; 7:16,18,28j,33; 8:16,18,26,29,42; 10:36; 12:44j,49; 13:16,20; 14:24; 15:21; 16:5; 17:3,8,18,21,23,25; 20:21). Isa on „ainus“ Jumal (Jh 5:44) ja tema on Pojale andnud meelevalla, nii et Poeg ei saa iseenesest teha midagi (vrd 5:19j; 6:37). Poeg kirgastab Isa (Jh 14:13) ja tunnistab rõhutatult: „Isa on suurem kui mina“ (Jh 14:28). Sellega haakub ka Jeesuse ütlus: „Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, ei ole teener suurem kui ta isand ega saadik suurem kui see, kes tema on saatnud“ (Jh 13:16). Oma lahkumispalves tõstab Jeesus silmad taeva poole ja palub Isa: „… et nad tunneksid sind, ainsat tõelist Jumalat, ja Jeesust Kristust, kelle sina oled läkitanud“ (Jh 17:1,3). Jeesusele on Isa ainsaks Jumalaks.

Järg märtsi Teekäijas

Jeesus on tulnud, et juba olevikus avada inimestele osasaamine igavesest elust, mida ka bioloogiline surm ei lõpeta.

▲ 9. jaanuar AD 2020 – X Lõuna-Eesti palvushommikusöök „Vaimujõud“. Pildil: kultuuriajakirjanik Joonas Hellerma, EKNi asepresident Meego Remmel, tekstiilikunstnik akadeemik Anu Raud, piiskop Joel Luhamets, palvushommikusöögi toimkonna liige Triin Rait, riigikogu liige Anneli Ott, ettevõtja Väino Põllumäe, Tartu linnapea Urmas Klaas. Foto: Kristi Jürma

EBFi noorsootöö konverents *Connect 2020*

Sven-Joonatan Siibak, LNK juhataja
Fotod: Karin-Liis Tambaum

▲ Koskla tn KesKus'is toimunud *Messy Church* õppetunnist said osa ka KUSi tudengid.

16.–20. jaanuarini toimus Tallinnas Euroopa Baptistiföderatsiooni noorsootöö juhtide konverents *Connect 2020*. Igaaastast kokkutulekut korraldab EBFi 6-liikmeline noorsootöö juhatus, kuhu EKB Liidust kuulun ka mina. Seekord tuli mul olla kohtumise peakorraldaja. Nelja päeva jooksul oli ühist aega suhtlemiseks, õppimiseks, aruteludeks ja jumalateenistusteks. Juhatusele valiti ka uus juht – Samantha Mail. Kohal oli 50 inimest ligi 20 riigist. Alljärgnevalt toon kolme osaleja muljeid toimunust.

Avaõhtul jagas EBFi president Meego Remmel oma lugu, kuidas Jumal märkab meie olukordi ja kuuleb meie palveid. Vahel tahame talle ette kirjutada, kuidas asjad meie elus peaks olema. Leides end aga keset keerukaid probleeme, hüüame taeva poole: „Miks?" Kuid Jumal teab, kuhu ja mis põhjusel ta meid nendesse asetab. Issand ootab, et astuksime mööda teed, mida oleme kutsutud käima. Meego rõhutas jüngerluse vajadust ja tõi välja, et inimestesse panustamisel on oluline regulaarsus. Kuulajatele, kuid nüüd ka Teekäija lugejatele, jääb siit oluline küsimus: kelle ellu sina aktiivselt ja pidevalt panustad?

Enely Lehtme,
Tartu Salemi baptistikogudus

Messy Church (otsetõlkes „sassis kirik") taga peitub erinevaid generatsioone ühendav programm Jumala ja kogukonna teenimiseks. Lucy Moore Inglismaalt tutvustas, kuidas nende kogudustes kutsutakse ühel pühapäeval kuus kokku suur hulk perekondi. Ühiselt õpitakse läbi mitmete põnevate tegevuste tundma Jumala sõna. Seal meisterdatakse, valmistatakse süüa, tehakse keemia- ja füüsikakatseid jm. Näiliselt on siis kirik hetkeks sassis, kuid kogu tegevuse keskel räägitakse iga osaleja ellu Jumala sõna ja edastatakse kristlikke väärtusi.

Ka *Connect*'il sai maitsta ehtsat *Messy Church*'i. Üheskoos võtsime aega erinevate praktiliste ülesannete jaoks, mille keskel loeti ja kuulati päevateema kohta lugusid Piiblist. Me pidime nt joonistama, piduliku lõunalaua katma, koolitunnist elektriosa meelde tuletama ja sidrunite abil lambipirni süütamiseks vooluringi tööle saama. Pärast praktikat pandi osadest koosnenud lugu tervikuks kokku. Lõpetuseks süvendasime toredat õppetundi ja elavaks muutunud piiblilugu õpitud laulu ning palvetega. Kogeda *Messy Church* programmi vahetult ja näha, kui ehedalt see toimis, oli põnev ja meeldejääv. Kindlasti oli teistelgi osalejatel sellest midagi oma koguduse noortetöösse kaasa võtta.

Kaileen Geidik,
Rakvere Karmeli kogudus

▲ Konverentsi ühispildile mahuti vaevu ära ja fotograaf pidi redeli otsa ronima.

Olen Jumalale sügavalt tänulik nii paljude – suurte ja väikeste – eredate hetkede eest! Olen tänulik inimestele kogu EBFi kogukonnas. Tänulik eestlaste lahke vastuvõtu ja erakordse külalislahkuse eest. Konverentsipäevad Tallinnas olid suureks õnnistuseks. Me tähistasime osadust ja ülistasime Jumalat, palvetasime ja nutsime. Maadlesime koguduseks olemise suurte küsimustega: kuidas jõuda nende inimesteni, kes pole veel kokku puutunud Jumala päästva armastusega. Kuulasime ja jagasime õppetunde jüngerlusest; saime inspireeritud eestlaste lugudest, kus seisti silmitsi rõhujatega. Üheskoos olles ehitasime kogukonda, mis ületab piire üle kogu Euroopa, Lähis-Ida ja Kesk-Aasia. See kogukond tuletab meile meelde, et me oleme tõesti Kristuse ihu – õed ja vennad – siin maa peal. Kui ma sulen oma silmad, näen tihti EBFi perekonda. See innustab mind paluma Jumala õnnistust, et ta võiks meid kasutada rohkemaks, kui me seni oleme oma kontekstis osanud unistada või ette kujutada. Aitäh kogu EKB Liidu tiimile selle eest, mida olete meisse investeerinud. Te olete olnud aknaks Jumala ülevoolavale lahkusele ja armastusele.

Samantha Mail, EBFi noorsootöö juhatuse esimees, Saksa Baptistiliit

KesKus toob Jumala rahva kokku

Einike Pilli, KUSi rektor
Henri Lehtsaar, Sõbralt Sõbrale arendusjuht

▲ Värskelt renoveeritud KesKus Koskla tänaval tahab toita Jumala rahvast nii sõna kui igapäevase leivaga. Foto: Siim Nigulas

Põnev on ajas tagasi vaadata ja mõista, et oled olnud osa Jumala plaanist. 2018. aasta alguses kaardistasime Tartus Annemõisa hoone müügivõimalusi ja otsisime Tallinnas krunti uue kirikukeskuse rajamiseks. Tuleb tänulikkusega tõdeda, et kumbki nendest plaanidest ei realiseerunud. Tartus muutub järjest konkreetsemaks Hooldekodu nägemus ja uue keskuse rajamine Tallinnasse oleks muutunud nii finantsiliselt kui sisuga täitmise osas koormavaks. Jõudes aruteludega Koskla hoone juurde, oli õhus samuti mitmeid küsimusi – mis saab saali poolitavatest postidest? Mida teha „uberiku“ köögiga? Kuidas muuta ruumid hubaseks ja multifunktsionaalseks? Enamuse nendest küsimustest oleme suutnud Jumala ja inimeste abiga lahendada. Huviga ootame, millist koostööd KUSi, Liidu kantselei ja Allika koguduse vahel uus maja veel toob!

Täpsem nägemus Koskla esimese korruse ruumide osas hakkas paika loksuma 2018. aasta lõpus ja ehitustegevusega alustasime kevadel 2019. Nagu ikka vana asja ümberehitamisega, tuli jooksvalt reageerida paljudele ehituslikele nüanssidele – ja üllatusi jagus. Lisaks professionaalsetele ehitajatele avaldame suurt tänu Siim Nigulasele, kes igapäevast protsessi haldas ja suhtlust korraldas. Eriline tänu kuulub Allika liikmetele Maarja ja Anti Tammole, kes olid algusest peale visiooni vabatahtlikud eestvedajad ning panustasid tohutult palju oma aega. Eriti Maarja, kes vedas eest kogu sisekujunduslikku kontseptsiooni ja köögi tehnilisi lahendusi ning kellest on saanud renoveeritud ruumide õhkkonna ja hoolitsuse hing.

Kogu valmimisprotsessis oli palju koostegemise rõõmu – Allika mehed konstrueerisid rektori kabineti mööblit, seminari üliõpilased kõrvuti Valduste OÜ töötajatega pesid eelmisest rentnikust liimiseks jäänud aknaid, ehitusmeeste kaablite vahel võitlesime tolmu vastu ja koos presidendiga tassisime raamatukaste. Mina (Einike) sain küll paremini aru, miks meil on Liitu vaja!

Nüüd on KesKus'i ehk Koskla renoveeritud ruumide avamisest kaks kuud möödas ja seda artiklit rektori kabinetis kirjutades kostab ääreni täis saalist toredat askeldamist. Sel nädalavahetusel (16.–20.01) võõrustab maja EBFi Noortejuhtide konverentsi „Connect“. Koos meie tudengitega õpitakse, kuidas püsivalt Kristuse-keskses koguduses leida missionaalselt toimivaid koguduseks-olemise vorme. Auditooriumis õpetab vanameister ja 30 aastat tagasi taasavatud seminari esimene rektor Peeter Roosimaa vanematele kursustele Uue Testamendi eksegeesi. Alles eile oli saal täidetud ülistuslauludega, mida vedas eest koguduste-vaheline ülistusbänd – Rakverest, Tartust ja Laagrist. Jutlustas EBFi president, meie oma Meego Remmel.

Aga see pole sugugi kõik – mõne päeva eest oli ruum täidetud piiblikooli 40 osalejaga, kes õppisid koos Erki Tamme ja Karmen Maikaluga, millised on piibellikud suhted Jumala, enda ja teistega. Veidi enne seda sõid ühe laua taga õhtust EKB Liidu juhatus ja noortejuhid programmist „Futuurum“ ning arutasid, milline võiks välja näha Liidu ja selle koguduste tulevik. Nii palju elu! Ja ma pole veel Allika koguduse tegemistest rääkinudki! Neist piparkoogiküpsetamistest, sotsiaalkeskuse inimestele mõeldud jõuluüritusest, imeilusa muusikaga täidetud jumalateenistustest ja veel paljust muust, mida uued ruumid varasemast palju paremini võimaldavad.

Eile ülistusõhtul sai seminari logolause „Alati on midagi veel“ minu jaoks uue perspektiivi. Mis siis, kui Jumal valmistab ette „kodubaasi“ millelegi palju suuremale, mida ta on meie maal tegemas? Nii inimeste kui kohtumiskoha mõttes. Kui see nii on, siis mina tahaks sellest osa olla. Kuidas Sina? ■

Huviga ootame, millist koostööd KUSi, Liidu kantselei ja Allika koguduse vahel uus maja veel toob!

Kindlasti on seegi Jumala ime, et oleme kokku saanud suurema osa renoveerimise 250 000 eurost. Täna on maja sisustuse ja helitehnika tarvis Eestis kogutavast 44 000st 18 000 laekunud ja 26 000 eurot veel puudu. Kui Sul on südames Koskla renoveerimise lõpusirget toetada, siis anneta kontole: Eesti EKB Koguduste Liit, EE732200001120064572, selgitus „Koskla“.

Kingi-muusikal ja kuidas Jõuluteekäija kaastööd sai

Ermo Jürma, Teekäija toimetaja

Otsides Jõuluteekäijale muusika-teemalist kaastööd, kirjutasin koguduste muusikajuhtidele ringkirja. Kokkuleppel asjaosalistega avaldan kirjavahetusest katkeid.

08.11.19 Ermo Jürma: Jaanuar–aprill 2020 tuleb sakslastel (baptistid, luterlased jt) 13 linna suurtes hallides võimas koorimuusikal „Martin Luther King – unistus muudab maailma“. Projektikoor u 1000 lauljat (harjutavad 5 kuud kodus ja siis koos). Esmaetekande veebr 2019 video on võimas: *https://www.youtube.com/watch?v=e7-SkoKnu3k&feature=youtu.be* „Parim on ees“ – millest unistate?

*09.11.19 18:26 Maarja Vardja: ...*kas sellele kirjale tuleb nagu päriselt vastata või on see selline kiri, et kui juhtumisi tuleb jutuks maailma paremaks unistamine, siis on hea öelda, et ma olen selle *Kingi*-muusikaliga kursis?

Eks üle maailma tehakse palju suuri projekte ja see on tore – parem on luua kui lammutada!

Ja tore, kui on võimalik motiveerida kõiki inimesi, kes vastutavad kogu projekti toimimise eest: produtsendid, finantsjuhid, kunstiline toimkond, heliloojad, libretistid, noodimaterjalid, orkester, bänd, solistid, koorid, dirigendid ja peadirigent, lavastaja, heli- ja valgustehnika, reklaamid, toitlustajad, kõik taustajõud jne.

Ja olulisim on muidugi idee, miks seda teha, kellele, mis on peasõnum ja kas see kõnetab nii kuulajat kui ka tegijat ennast? ... mõnel puhul on oluline liita erinevaid kristlikke kogukondi ja nende muusikalisi/kunstilisi jne andeid ... pakkuda inimestele rakendust ... teha midagi suuremahulist ja pühendada see mõnele olulisele sündmusele, et see teetähis paremini välja paistaks.

Eestis? No paaril korral on midagi samalaadset/mastaapset toimunud ju ka. Eks me siin kõik teame, et ainult õhust ja armastusest suurprojekte ei tehta.

Oleks ju vahva, kui mingi aja tagant toimuks selline oikumeeniline suurem muusikasündmus, mis ühendaks ja tooks erinevate annetega inimesi kokku.

Miks mitte nt üle paari aasta koguda kokku Eesti praegusaja autoritelt paarkümmend lugu ja teha n-ö minilaulupidu koos mingi sõnalise ettekandega?

Kõige võimsam aga oleks ikkagi muusika koos pühitsusliku ja/või evangeelse elumuutva sõnumiga.

Ega ideede puudust ju ei ole! Suurprojektide eest vastutavate produtsentide puudus on.

Aga heldus, miks ma seda kõike nüüd kirjutan! ... Ermo, mis ajendas sind seda kirja kirjutama? Tuli lihtsalt selline tuju või? Jääme ootama!

09.11.19 20:14 Ermo: Tere, Maarja ja muusikud! Mina tegelen praegu Jõuluteekäijaga ja siis on märksõna „muusika“ enesestmõistetav. Selleks otsisin inspiratsiooni mulle pisut tuttava Saksamaa kodulehtedelt ja märkasin nende suurprojekti. Mind rõõmustas, et Euroopa sõsarkogudustes pole mitmehäälne koorilaul sugugi vananenud ja sajad muusikaanniga kristlased – ilmselt sama kiires elus kui Eestis – võtavad ette, et olla jaanuar-aprill 2020 13 korda ühiskooris päästmise rõõmusõnumit kuulutamas.

Diplomeeritud muusikuid meil on ja aastas mitu maailmatasemel kristlikku juhtimiskonverentsi – ehk inspireerib kedagi?

Nagu Jõuluteekäijast loete, siis särav ja helisev artikkel tuligi!

PS. Avades uuesti *king-musical.de,* lugesin, et Saksamaal on huvi nii suur, et muusikali teine ring toimub 2021. aastal. Igas paigas on oma projektikoor, suurusega 500 kuni 2500 lauljat. Teos koosneb nii uutest lauludest kui üldtuntud gospellauludest, mida tavaline koor suudab ära õppida ja tunda rõõmu harjutustel ning ettekandel. Osaleda saavad ka üksiklauljad, ilma koori või kogudusse kuulumata (peavad tulema peaproovile). Koorijuhid koos 2–3 lauljaga kutsutakse esimesele harjutusele ja koor registreeritakse selle järel. 1–2 nädalat enne on peaproov kõigile kaasalauljatele, et igaühel tekiks tervikpilt. Enne ettekannet on peaproov koos ansambli ja solistidega. Iga laulja võib lisaks kooripartituurile (19,95€) tellida ka häälehharjutuse-CD. Materjali saatmiskulu a' 3,95€. Osavõtumaks üksiklauljale 30€, kuid koorile 20€, mis kehtib vähemalt 15 laulja osalemisel (muidu tehakse ümberarvutus). Sõidu-, parkimis- ja öömajakulud kannab igaüks ise. Kuid laulda on lahedam ... saalis on kuulaja esirea pilet 59,90€. ■

◀ Kui kaugele lähed sina evangeeliumi pärast? Nemad tulid teenistusele 40 km kauguselt. Kolmest mehest parempoolne on pastor Ramdas.

Kui kaugele lähed sina evangeeliumi pärast?

■ Peeter Tamm, Elva baptistikoguduse pastor

Möödunud sügisel avanes mul harukordne võimalus osaleda misjonireisil Indias. Esimene teenistus toimus vabas õhus Palayshia külas Gujarati osariigis. 100–150 inimest istus mahaasetatud koormakatetel. Hoogsate laulude ajal seisti. Sel õhtul aitasin Lars Leveni jutluses kehastada Jeesust, mitmel järgneval teenistusel sain rääkida oma lugu. Koosoleku järel toimus ühine söömaaeg, mis on Indias kombeks, sõltumata rahva hulgast.

Järgmisel päeval külastasime Jaman Padali piirkonna noorteteenistust, kus osales 280 inimest. Kogesime evangeeliumi meelevalda kultuuris, kus kummardatakse kümneid tuhandeid jumalusi. Ent ka seal otsivad inimesed elavat Jumalat ja on avatud evangeeliumile Jeesusest.

Jaman Padali koguduse pastoriks on farmer, kes oli aastaid olnud hindu usufestivalide korraldaja. Tema ülesandeks oli käia enne pidustuste algust külades toiduandamit kogumas. Oli ka kodusid, kus talle ei tahetud midagi anda. Eelkõige oli tegu kristlastega, kes ei näinud selleks mingit põhjust. Siis oli tal õigus anda perekonnapeale ihunuhtlust, milleks olid tal abilised kaasas.

Mõned aastad hiljem sündis farmeri perekonnas poeg. Kui aga vastsündinu kaotas elumärgid, asus mees intensiivselt abi otsima hindu preestrite käest. Keegi neist ei suutnud teda aidata. Üks preester ütles, et ta on kuulnud Jumalast, kes on kõik loonud ja kelle nimi on Jeesus, ning soovitas otsida üles selle Jumala järgijad. Mees jõudis sama pere koduukseni, kus ta oli kord ihunuhtlust jaganud. Esialgu ei tahtnud keegi uksele tulla, mis on mõistetav. Mees aga hüüdis ja teatas oma tuleku põhjuse. Kui ta oli oma abipalve esitanud, võttis kristlasest pereema elutu poisslapse sülle ja palvetas. Mõne hetke pärast ümbritses neid valgusepilv. Korraga hakkas laps suure häälega nutma ja ka hingama. Farmeri kogu pere tuli usule Jeesusesse Kristusesse. Esimesel õhtul sai mees ihunuhtlust oma endiste abiliste käest. Pereisa on nüüd pastor ja on aastate jooksul aidanud ümbritsevates külades rajada 69 kogudust. Poisist on saanud noortepastor.

Unustamatu elamus oli ka teenistus mägikülas Jawahari piirkonnas. Inimesed tulid lähedalt ja kaugelt evangeeliumi kuulama. Lühemad distantsid käiakse jalgsi. Tutvusime grupiga, kes oli tulnud 40 km kauguselt maasturiga, mis pidi küll kolmes reas inimesi täis olema.

Selle koguduse rajas pastor Ramdas. Tema vanemad olid ta hüljanud, sest ta oli väga haige laps, ja nii otsis ta endale süüa prügimäelt. Pastor Sunil kutsus teda vaimulikule koosolekule, kus 12-aastane Ramdas andis oma elu Jumalale. Seal paluti ka tema tervise pärast. Hiljem leidis ta peavarju Sunnili kodus. Peagi sai Ramdas läkituse kuulutada evangeeliumi kaugetes mägikülades. Seejuures on talle suureks abiks Alunda koguduse annetuse eest saadud mootorratas.

Seal mõistsin ka seda, et meil kellelgi pole monopoli kristliku usu muusikaliste väljenduste osas. Värskendav oli kaasa elada india kristlaste ülistusele, mis oli fortes, hoogne ja rahvusliku värvinguga. Jumal tahab, et valgus ja pääste Jeesuses Kristuses jõuaks kõigi rahvasteni.

Reis sai teoks Rootsi Alunda ja Elva koguduste toel. Pastor Lars Leven on pea igal aastal külastanud väikese tiimiga Hindustani Misjonikirikut. Sel korral (14.–22. november) olid kaasas Eva Östman Alundast ja mina. Kaheksal päeval aitasime läbi viia kaheksa jumalateenistust – sealhulgas mägikülades elavate suguharude juures, ühe farmeri maadele rajatud koguduses Jaman Padalis ja Mumbai eeslinnas Bhiwandis. Mitmel korral olime esimesed mitte-indialased, keda kohalikud võisid näha. ■

▼ Kellest räägib meile Piibel? Lastele mõeldud sõnumist saavad osa ka nende vanemad.

Voldemar Kaasik

9.06.1923–9.01.2020

Voldemar Kaasik sündis Eesti Vabariigis Petseri linnas ehitusettevõtja Theodori ja Juuli (neiuna Talmar) üheksanda lapsena 9. juunil 1923. 1925. aastal kolisid vanemad Pärnu. 1926. aastal jättis isa varajane surm lesele viie lapse kasvatamise mured. Ema usklikuks saamisega algas kodus laste juhatamine vaimulike väärtuste juurde. 6. detsembril 1932 võttis Voldemar vastu Jeesuse Kristuse kui isikliku Lunastaja ja ühines Tallinna Eelimi kogudusega 29. mail 1938.

12. detsembril 1942 abiellus Voldemar Maimoga, kes oli elukutselt meditsiiniõde. Maimo ei olnud ainult ustav abikaasa, vaid ka abiline kogudusetöös – laulja ja organistina. Neile sündis kolm last: Ruth, Allar ja Külvi. Kõigil on kõrgem muusikaline haridus. 2012. aastal tähistasid Voldemar ja Maimo oma 70. pulma-aastapäeva. Maimo kutsuti igavikku 17. jaanuaril 2015.

Pere ülalpidamiseks ja laste kasvatamiseks oli vaja ka tööd teha. 1948. aastal lõpetas Voldemar Tallinna Meditsiinilise Keskkooli velskrite osakonna ja töötas 48 aastat Pärnu Ehitusmaterjalide Tehase tervishoiupunkti juhatajana. Selle kõrval aastakümneid ka kiirabis ja jaoskonnaarsti ülesannetes kuni aastani 1982. Teda autasustati korduvalt eeskujuliku töö eest. 1957. aastal Üleliidulise Tervishoiuministeeriumi rinnamärgiga. MTÜ Seeniormeedikute Pärnu Koja ettepanekul anti talle 2008. aastal Pärnu linna vapimärk.

Nooruses tegutses Voldemar Pärnu I Baptistikoguduses: noortekoondises Noorus Kristusele, samuti mängu- ja laulukooris. Aastast 1940 võttis ta osa mandoliini- ja segakoori tööst. 1951. aastal said Voldemarist ja Maimost Evangeeliumi Kristlaste Pärnu Saalemi Vabakoguduse liikmed. Kui 1953. aastal võimude survel kogudus Pärnu I Baptistikogudusega liideti, laulis esimesel ühisel jumalateenistusel Voldemari asutatud naiskoor, mille juhiks oli ta aastani 1982. 1965. aastast kuulus Voldemar Pärnu Immaanueli jutlustajate hulka, diakoniks õnnistati ta 16. novembril 1969. 1975. aasta septembrist oli ta koguduse juhatuse sekretär.

Alates 1978. aasta detsembrist täitis ta vanempresbüteri korraldusel EKB Ridala kogudusevanema ülesandeid. 4. mail 1980. aastal valis Ridala ta kogudusevanemaks ja ta ordineeriti pastoriks. Ridala kogudust teenis Voldemar Kaasik 10 aastat.

1986. aastal asuti elama Tallinna, kus Voldemar töötas Kondiitrivabriku Kalev tervishoiupunkti juhatajana. 1997. aasta sügisel koliti Pärnu tagasi ja Voldemar liitus koos abikaasaga Saalemi vabakogudusega, kus töötas kaasa emeriitpastori ja juhatuse sekretärina. Ta kutsus siin ellu mandoliinikoori, mida ta ka juhtis. Hiljem laulis Voldemar ustavalt segakooris. Ta jutlustas, oli ustav palvetaja ja abiline Varbla tööpunktis.

Tagasi vaadates võime öelda, et vend Voldemar Kaasik jättis sügava vaimuliku jälje Eestimaa erinevate koguduste ellu. 9. jaanuaril astus ta üle igaviku läve, kus „õiged säravad nagu päike oma Isa Kuningriigis“ (Mt 13:43).

Jumal õnnistagu kõiki leinajaid ja pühitsegu meile tema mälestust!

Joosep Tammo, Pärnu Immaanueli baptistikoguduse pastor

Aivar Raudver

26.04.1955–15.01.2020

Aivar Raudver sündis Rehemaa külas Saarde vallas Pärnumaal 26. aprillil 1955. Esimesed seitse eluaastat möödusid vanaema ja vanaisa juures. Ta kasvas ilma isata, ema oli karjatalitaja tööga üle koormatud. Aivari koolitee algas Kilingi-Nõmmes, kus ta õppis seitse aastat. Seoses elukoha vahetusega lõpetas ta 8-klassilise kooli Tori lähedal Virulas ja seejärel kutsekooli Paides ning asus tööle Eesti Põllumajandustehnika Vändra osakonnas. Aivar abiellus 1975. aastal ning nende perre sündisid tütar ja poeg. Peale sõjaväest vabanemist töötas ta Pärnu Kolhooside Ehituskontoris traktoristina. Töö kõrvalt lõpetas ta Tihemetsa Sovhoostehnikumi. Tšernobõli tuumakatastroofi järel saadeti Aivar likvideerima õnnetuse tagajärgi. See jättis jälje tema tervisele.

1993. aastal siirdus Aivar ingerisoomlannast abikaasaga Soome – Porvoosse. Seal hakkas ta tegelema kasutatud riiete äriga. Hiljem pakuti talle vahendajatööd, kus tuli täita vaid tollideklaratsioone. Kuid koos kaubaga veeti Eestist Soome ka salaalkoholi. 1995. aastal jäädi Soome tollile vahele. Politsei võttis ta kinni. Eeluurimise ajal leidis Aivar vangla raamatukogust eestikeelse gooti kirjas Piibli ja hakkas seda lugema ning palvetama. Suomenlinna töölaagris kohtus ta vanglakaplani ja Helsingi Saalemi koguduse Samaaria töötegijatega. Aivar pöördus Jumala poole ja ristiti Porvoo nelipühikoguduses 23. detsembril 1997. Olles

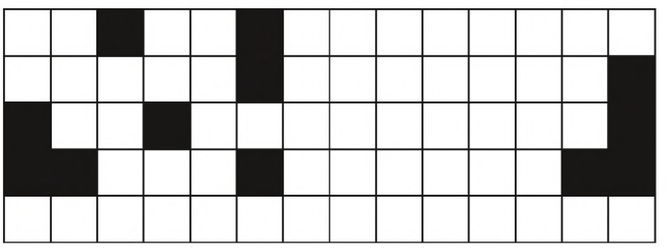

U K U I I E S
U E D R K A L T S S T
E L M L E H A R K K I M
E J A A L A V Õ I G S E U S
J T A M A A V Õ I K U K E E

Miks tuleb palvetada ka valitsejate eest?

Ruudustikus on vasakult paremale lugedes üks mõte Piiblist. Iga täht ruudustiku all on õiges tulbas, ent mitte õiges järjekorras.
Kui paigutad tähed tagasi ruudustikku, saad piiblisalmi, mis vastab pealkirjas olevale küsimusele. Sõnavahesid tähistavad mustad ruudud.
Kõik salmis olevad kirjavahemärgid on ruudustikus ette antud.
Piiblisalm on võetud 1997. aasta piiblitõlke järgi.

Eelmise Tähesaju „Millised omadused pidid Jeesusel olema?" lahendus on kirjas Sk 9:9: „Sulle tuleb sinu kuningas, õiglane ja aitaja. Tema on alandlik".

Erki Tamm valib suhtluskanaleid

Teekäija vestles EKB Liidu presidendiga: Sinu sõnumid jõuavad juhatuse Karjasekirjas koguduste töötegijatele igas kuus, *FB* fannklubi on varmas Sinu selfi'sid laikima, kuuleme Sinu sõna Pereraadios jne – kuidas Sa infoajastul suhtluskanaleid valid?

Ma pigem valin, mida ja kus ma räägin või näitan. Mis keda kõnetab. Samas pole vaja otsida igast postitusest strateegilist eesmärki. Me jagame füüsilises ja virtuaalses maailmas oma elu teiste inimestega. Seda, kes me oleme. *FB*-s on mul sõpru nii vanade koolikaaslaste, poliitikute kui kaaspastorite hulgast. Naudin Tommiga metsaskäimist ja perega koosolemist – selle jagamine on kogetud rõõmu jagamine. Kogudusi külastades tahan tuua nii laia „publiku" ette kui võimalik (väikestes) kogudustes toimuva ja võimendada nähtud-kogetud head. Naabridki elavad meie sõitudele läbi *FB* kaasa.

Oleme analüüsinud koguduste kodulehti sellest aspektist, et kuidas aitavad need inimestel eemalt, interneti kaudu, mõista, mis koguduste kokkusaamistel ja usklikuks saanud inimeste elus toimub. Siin saavad koguduste noored appi tulla, et interneti kodulehed vm sotsiaalmeedia saaks inimestele abiks olla. Ja tegelikult, tuleb meil kristlastena kõikjal, kus liigume (sh internetis), olla Jeesuse järgijad ja tunnistajad. Tänased tehnilised vahendid aitavad sildu luua. ■

ise mitmest sidumisest vabaks saanud, tekkis tal igatsus aidata elu hammasrataste vahele jäänuid.

Viis kuud peale vabanemist saadeti Aivar Soomest välja. Samaaria juhataja Krister Lindberg tuli koos temaga Evangeeliumi Kristlaste Pärnu Saalemi Vabakoguduse jumalateenistusele. Pärnus oli Aivarile juba elu- ja töökoht ette valmistatud. 1998. aastal võeti ta MTÜ Samaaria Eesti Misjonisse tööle. Samal aastal omandati Sauga-Jõekalda tänaval asuv vana katlamaja ja ehitati aastate vältel Aivari aktiivsel osalusel ümber ajakohaseks turvakoduks. Ta elas viisteist aastat koos meestega samas majas, pidas piiblitunde ja oli neile hingehoidjaks. Seal on paljud katkised mehed abi saanud. Aivari põhimõtteks oli, et iialgi ei tohi ühtegi inimest lõpuni maha kanda.

Aivar osales innukalt Saalemi koguduse töös. Seal õnnistati ta diakoniks, oli noortejuht, juhatuse esimees.

2004. aastal kutsuti Aivar tööle Lihula Baptistikogudusse. 2009. aastal ordineeriti ta seal pastoriks.

2005. aastal lõpetas Aivar Kõrgema Usuteadusliku Seminari. Tema diplomitöö teemaks oli „Alkoholism kui hingehoidlik probleem".

2017. aasta sügisest kuni 2018. aasta sügiseni teenis ta pastorina Kanadas Vancouveri Eesti Ühendatud Baptisti Kogudust.

Aivari töö Samaarias, Lihulas ja Saalemis jätkus ka pensionipõlves. 2019. aasta jaanuaris avastati tal pahaloomuline kasvaja. Haigusega võideldes jätkas ta kõikide töökohustuste täitmist. 15. jaanuaril 2020 kutsus Issand oma sulase taevakoju.

MTÜ Samaaria Eesti Misjoni juhatuse liikme Mihkel Nõlvaku sõnul oli Aivar „hea, isalik vend, isetu ning asendamatu sõber".

„Meil pole siin jäädavat linna, vaid me taotleme tulevast" (Hb 13:14).

Kalju Põldroos, Pärnu Saalemi vabakoguduse pastor

Pikema ülevaate oma elust on Aivar Raudver ise kirjutanud Samaaria Eesti Misjoni 10. aastapäeva kogumikus.

▸ Ehituse algust tähistati 22. oktoobril 2019 magusa tellise söömisega. Foto: Meelis Etti jr

MIDA SA NÄED?

Rakvere näeb kogudusekoda kerkimas

Gunnar Kotiesen, Rakvere Karmeli koguduse pastor

Selle küsimuse esitas Jumal Vanas Testamendis erinevatele inimestele mitmeid kordi. Nende vastustest sõltus palju – nende endi, aga ka kogu rahva jaoks, kelle keskel nad elasid.

Räägitakse, et esimese Disneylandi avamisel oli üks projekti tegevjuht kurvalt öelnud: „Kahju, et Walt seda ise ei näe“. (Nimelt suri Walt Disney viis aastat varem.)

Peale sõnavõttu astus üles Walt Disney abikaasa, kes ütles vaid ühe lause: „Walt nägi seda kõike!“

2014. aastal küsis toonane Karmeli koguduse meeskond endalt – mida me näeme?

Nägime keset oma tavalist argipäeva ja igapäevast koguduse elu Jumala erakordset tööd. Tema arm puudutas eri põlvkondade inimesi, tuues neid kogudusse. Lisaks nägime kasvavat andide paljusust. Üha enam ja enam ei piirdunud koguduslik panustamine üksnes koosolekute korraldamisega, vaid aina rohkem oli võimalus sirutuda kogukonda läbi eriilmeliste teenimisprojektide.

Kahe eelnevaga seoses nägime, et meie armas väike palvela, mis oli selleks hetkeks juba väga amortiseerunud, oli jäänud sellele kõigele kitsaks.

Ja siis olime korraga valiku kohas. Kas me julgeme edasi vaadata ning endalt ja meie koguduselt küsida: „Mida sa näed?“ Või parem lõpetame nüüd ja praegu ning jääme seisma turvalisse olukorda?

Olen väga tänulik Jumalale, et ta ei lasknud meil jääda meie endi turvatsooni ja asetas väga selgelt koguduse ette vana tuntud väljakutse: „Kes, kui mitte mina, ja millal, kui mitte nüüd?“ Sealt algaski meie teekond Karmeli koguduse uue hoone ehitusprotsessiga, mis sai ametliku alguse 2015. aastal alanud planeerimistöödega ja jõudis oma ehituslikku algusesse 22. oktoobril 2019. Just sel päeval söödi ühiselt koos arhitektide ja ehitajatega ära uue hoone magusa „nurgakivi“ ning juba järgmisest päevast algasid krundil ettevalmistused suuremahulisteks töödeks.

Tänaseks on meie kesklinna krunt muutunud täiesti. Algselt hiigelsügavast vundamendiaugust paistavad nüüdseks välja juba müüride servad ja ei lähe enam kaua hetkeni, mil esimese korruse põrandaid katavad tugevad paneelid.

Kogudusena oleme kogu möödunud aasta jooksul näinud Jumala erakordset headust ja kogukonna ning paljude sõprade kaasaelavat toetust.

2019. aasta varakevadeks jõudis meie krundini uus sadeveetrass, mis oli möödapääsmatu uue hoone ehitusel.

◂ 1933. aastal püstitatud palvelast läks suur hulk materjali taaskasutusse. Foto: Gunnar Kotiesen

Kogu möödunud aasta jooksul oleme näinud Jumala headust ja kogukonna ning paljude sõprade kaasaelavat toetust.

Vaid loetud kuud hiljem saime oma hoovi piirile meie tänaval toimunud soojatrassi renoveerimistööde käigus tulnud parima küttelahendi.

Olime suure hulga koguduse vabatahtlikega vana hoone lammutamisele kaasa aidates hämmingus, kui palju kogudusevälisei inimesi tegelikult meie usuprojektist huvitus. Igapäevane oli kogemus, et mitmed ja mitmed inimesed peatusid, küsisid, julgustasid, toetasid rahaliselt jne.

Seistes täna meie järk-järgult valmiva kogudusehoone ees, ei saa me enam ainult küsida „Mida ma näen?“, vaid peame ka küsima „Mida ma olen juba näinud?“ See, mida oleme näinud ja kogenud, annab julgust, et Jumala poolt alustatu, koguduse poolt elluviidav ja paljude sõprade läbi toetatav usuprojekt jõuab väärika valmimiseni.

Tänan kogu Karmeli koguduse nimel paljusid kaaspanustajaid ja julgustan Sindki, hea lugeja, osalema selles erakordses võimaluses, et anda oma osa kaasaegse palvela valmimisse.

Oleme südamest tänulikud nii ühekordsete annetuste kui ka püsitoetuse eest. ■

TEEME KOOS MIDAGI JÄÄVAT

Marko Torm, Eesti Ööjooksu peakorraldaja, Lääne-Virumaa endine maavanem, Rakvere endine linnapea

Minu jaoks on Rakvere Karmeli kogudus – olles küll ise Rakvere Kolmainu koguduse liige – midagi eriliselt sooja. Midagi rohkemat, kui linnaruumis üks kogudus võiks olla. See on mõttemaailm, meeskond, sisemine kutsumus. See on võimalus tuua erinevaid inimesi kokku erinevatele sündmustele mitte ainult kirikla sees, vaid ka väljaspool. Karmeli kogudus liidab noori, tööealisi ja eakaid. Olen tänulik, et selline kogudus on mitte ainult Rakvere linnas, vaid kogu Lääne-Viru maakonnas olemas – aitäh teile!

Küsimusele, miks Karmeli kogudusele on vaja uut hoonet, on minul rakverelasena lihtne vastata. Olen kursis sellega, mida kogudus igapäevaselt kogukonnas teeb. Kirikla on koguduse koduna vanem kui 85 aastat. Koguduseliikmeid on aastate jooksul tulnud üha juurde. Eriti tänuväärne on töö noorte seas. On see lastekaitsepäev või Lapse Kingades nädal, näeme lapsi ja noori mängimas, lustimas ja avastamas maailma läbi Karmeli koguduse tegevuste.

See saab olema märgilise tähtsusega hoone nii Rakvere kui maakonna jaoks.

Kogukonna sees peab olema midagi jäädavat. Miks mitte ei võiks see olla üks soe hoone veelgi soojemate eesmärkide ja inimestega seal sees.

Hea linlane, läänevirukas, eestimaalane! Kutsun üles toetama selle uue sooja hoone ehitust! Olgu see toetus heakskiitev pilk, noogutus, kaasaelamine, käe pihku andmine toimetajatele või rahaline tugi kogudusele või mõni muu tugi – nõu, oskuse ja siira tahtmisega. Panustame kõik ja saamegi kogeda, et oleme koos teinud midagi jäävat. Hoiame ikka kokku! Kõik me koos ehitame, kivi-kivi haaval. Hea sõber, ehitame koos! ■

SA Rakvere Karmeli kirik, arvelduarve EE851010220253468227.

Täpsemat ehitusinfot ja päevakajalisi fotoülevaateid näeb meie kodulehelt *www.karmel.ee/uushoone.*

Panustame kõik ja saamegi kogeda, et oleme koos teinud midagi jäävat.

▲ Eelvalmistatud aluspind Karmeli kogudusekoja ehituseks. Foto: Jürgen Tabo

AASTAKONVERENTS „KASVAME JUMALA VÄES!“

3.–4. aprill, Tartu Salem, Kalevi 76
(EKB Liidu juhtorganite valimine: president, vanematekogu, ordineerimiskomisjon, revisjonikomisjon.)

SUVEFESTIVAL „ÜHESKOOS – KOOSTÖÖS“

26.–28. juuni, Kehra

NOORTE 42. PIIBLIPÄEVAD

18.–20. september, Tallinn

TEEKÄIJA

tagakaanel olevalt kleepsult näed, mitme numbri jagu Sinu tellimus veel kehtib. Kui seal märgitud makstud numbrite arv läheneb nullile, on aeg juurde maksta – vastavalt summale pikeneb Sinu tellimus.

TELLIMINE ajakirja kodulehelt: www.teek.ee.
Tee ülekanne arveldusarvele: Eesti EKB Koguduste Liit, EE732200001120064572, märkides selgitusse oma nime ja postiaadressi.
Aastal 2020 ilmub 8 numbrit: jaanuar, märts, aprill, juuni, august, september, oktoober, detsember (=Jõuluteekäija).